

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

231. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1933. évi október 9

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174 — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A jóslat, sajnos, bevált

Ugy látszik, a kormány kezd feleszmélni és lassanként belátja, hogy tulszabadjára engedte a gyeploket. A jobboldali izgatások szellői, amelyekkel a kabinet játszadozott, viharokká erősödtek. Tartani kell attól, hogy a szeleket nem lehet majd a Pandora-szelencébe visszazárni. Maga Mihalache és Vajda állapítja meg, hogy itt a veszély!

Mi ezt már megmondottuk hosszú hónapokkal ezelőtt is.

Akkor, amikor a kormány még azokat nevezte izgatónak, akik az izgatók ellen küzdöttek. Akkor, amikor a kormány még nem félt, hanem élt az anarchikus áramlatokkal. Igen, már akkor megmondottuk, hogy a fegyver visszafelé fog elszúlni.

Jóslatunk, amihez nem kellett nagy művészet, csupán józan ész és némi előrelátás, kezd bevalni. A kormánynak már kellemetlenek azok az erők, amelyeket, ha nem is lendített mozgásba, de mindenestre jóakarattal támogatott.

Azt csak helyeselni tudjuk, hogy a kabinet végül erőlyes lépésekre szánja el magát. S reméljük, hogy ezeknek a lépéseknek meg is lesz a foganatjuk.

De reméljük, hogy a kormány nemcsak az anarchikus áramlatokkal, hanem saját módszereivel is le akar számolni. Nemcsak kívül, hanem belül is revizóra van szükség.

Mert a belső revízió nélkül egyözhető ugyan a mai válság, de kikerülhetetlen a jövő súlyos, legyözhetetlen rizise.

A 12 pont és a 13 mártir

A Cuvántul hosszú cikkben foglalkozik a legujabb erdélyi magyar irredentával: az aradi vértanúk kivégzési gyászjubiläumának megünneplésével.

Kissé ildomtalanak látjuk azt, hogy a Cuvántul kiméletlen kézzel szól hozzá ehhez az ünnephez és annak kapcsán 1848 március 15-ét sovíniszta zászlósnak tartja.

Ez tévedés. Súlyos és könnyelmű tévedés.

1848 zászlaján nem a sovínizmus ostoba, gyűlölködő, elnyomó frázisai éktelenedtek, hanem a világszabadság jelszava.

Ezt a jelszót a nemzeti, nemzeti és szociális felszabadulás gondolata telítette.

A 48-as forradalomnak az a Kossuth volt a vezére, aki nem más nemzetek elnyomásáról, hanem a Dunaközföderációról álmodott.

Az a Petőfi volt a poétája, skinek nevével nem a fajpolitika és felekezeti undorkodás, hanem minden népek szabaddulása forrott össze.

Ennek a forradalomnak az a 12 pont volt a bibliája, amely foglalatja minden polgári, liberális ideálnak, nemzeti szépségnek, szabadsági eszménynek.

S az a 13 mártir volt a harcosa, akiket Aradon legyilkoltak s akikkel kapcsolatban a Cuvántul kegyeletlen szavakat talál.

Nem az irredenta ünnepel október 6-án!

Hanem a 48-as gondolat, amely még most is beteljesülésre vár!

Véres utcai harc az ir valeristák és kékingesek között

A vezér, O'Duffy öt kalapácsütést kapott és összerogyott

A tábornok autóját is összetörték és felgyújtották

Dublin, október 8.

Irországban újra megkezdődtek az utcai tüntetések és verekedések. A parlament megnyitásával kapcsolatos szabású elővigyázatlansági intézkedések lehetetlenné tették a kékingesek erőteljesebb megmozdulását, most azonban, hogy enyhült a hatósági szigor, a kékinges csapatok parancsnoka, O'Duffy tábornok a főváros közelében fekvő Pralle nevű városkába gyűlést hívott össze. A gyűlés folytatása utcai felvonulás lett, ennek a folytatása pedig véres verekedés, amely 25 súlyos sebesülést eredményezett.

A verekedés nem a rendfenntartó közegek és a kékingesek között keletkezett, hanem a valeristák és a kékingesek között. A valeristák kezdtek. Kövekkel dobálták meg a felvonuló kékingeseket, mire azok támadásba mentek it. Rövidesen az egész utca tombolt. A valeristák egy csoportja körülkerítette a kékinges vezért, O'Duffyt s egyikük kalapáccsal támadt rá. O'Duffy öt kalapácsütést kapott a fejére és összesett. Közben a tömeg ráakadt a tábornok autójára s összetörte, majd felgyújtotta azt.

Ekkor lépett közbe a rendőrség. Előbb csak gummibotokkal dolgozott, később azonban egy újabb rendőrsztag könnyfakasztó gázbombákat is hozott. Ezekkel aztán sikerült szétválasztani a verekedőket.

A súlyosan sebesült O'Duffyt és a többi sebesültet kórházba szállították.

Döntő fordulat a leszerelés kérdésében

Németország válaszigjegyzéket adott, amelyben visszatér az eredeti MacDonald-tervhez

London és Genf is Németország felfogását osztja és „komoly” leszerelést követel

Genf, október 8

Pénteken este London, Páris és Genf egyszerre jelentették, hogy

Németország a leszerelés kérdésében megadta a már párt válaszigjegyzéket.

A kapott jelentések közül azonban egyetlenegy sem adja a német jegyzék pontos tartalmát s azt, hogy Németország pontosan mit mondott a közös francia-angol javaslatra, vagy inkább azt, hogy mi újat mondott azonkívül, az eddigi német állásfoglalásokból a leszerelésekkel kapcsolatban, — nem lehet megállapítani.

Meg lehet azonban állapítani azt, hogy a német válaszigjegyzék milyen hatást váltott ki sorban Párisban, Londonban és Genfben és ebből következtetni lehet arra, hogy az új Németország Európának és a világnak ebben az igazán, nagyon fontos kérdésében milyen álláspontot foglalt el.

A három város hangulatának, vagy helyesebben a három város politikai tényezői hangulatának egymás mellé állítása egyébként is nagyon érdekes és tanulságos.

A PÁRISI JELENTÉS

A péntek esti párisi lapok már tele voltak a német jegyzék megérkezésének a hírével. Ennek a magyarázata az, hogy Németország nemcsak Genfnek, hanem egyidejűleg Párisnak és Londonnak is továbbította a jegyzékét, miután a közös francia-angol javaslatot nemcsak a Népszövetség után kapta kézhez, hanem a két állam diplomáciai szolgálata révén is.

A francia lapok sem ismertetik részletesen a német válaszigjegyzéket. Ehelyett megriasztott és megriasztó hangon közlik, hogy

Németország követeli általános védőhaderejének 200 ezer főre való felemelését és ezzel szemben csak a szolgálati idő megrövidítésében kívánnak engedelményeket tenni.

Tulajdonképpen azonban a szolgálati idő megrövidítése is csak szemfényvesztés, mert Németország még ezzel is azt akarja elérni, hogy jegyverfogható lakosságát rövid ideig tartó turnusokban háborus kiképzésben részesítse.

Érthető tehát, ha a francia lapok a legnagyobb megdöbbenés hangján írják a német válaszigjegyzékekről. A lapok meghúzzák a vészharangot s a béke érdekében gyors és nagyon radikális leszerelést követelnek Németországgal, mert különben a háborus veszedelem már Páris kapui előtt van.

LONDONBÓL JELENTIK...

A londoni jelentés már jellegzetesen nyugodt. Ime:

— Bismarck herceg, a londoni német követtség első titkára pénteken délután jelentkezett a külügyminisztériumban. Sir Simon külügyminiszternél és átnyújtotta Németország válaszigjegyzékét a leszerelés kérdésében kapott közös francia — angol ajánlatra.

Sir Simon minden megjegyzés nélkül vette át a jegyzéket.

Bizonyos külső körülmények arra mutatnak, hogy Sir Simon megelőzőleg már

tájékozódott a német válaszigjegyzék tartalmáról. Erre vall az a beszéd is, amit az angol békeegyesületben tartott. Hangsúlyozta itt, hogy

vagy radikálisan le kell szerelni az egész vonalon, vagy be kell ismerni a leszerelési kérdés fiaskóját, ami valóban azt jelentené, hogy Európa az újabb világháború örvénye felé rohan. Az angol hangulat megvilágítására alkalmas annak a jelentésnek az ideiktatása is, amely Hendersonnak a nemzetközi békeegyesületben mondott beszédéről szól. Henderson elnöke a leszerelési konferenciának s így megnyilatkozásának különös sulya van.

Henderson szerint nem helyes Anglia nagy elzárkózása, mert a világbirodalmat annyi szál fűzi a világhoz, hogy a kérdések elől való s tragikusnak látszó visszahuzódás csak egészségtelen lehet. — Angliának világosan meg kellene mondania, hogy

Genfben vagy igazi lefegyverzési egyezményt fogadnak el, vagy csőd előtt áll az egész leszerelési kérdés s ebben az esetben a háború elkerülhetetlen.

Mindenestre rendkívül jellemző, hogy ugy Sir Simon, mint Henderson körülbelül ugyanazokat mondták, amiket a német válaszigjegyzék is tartalmaz. Ezek szerint

Anglia a német álláspont mellett van, Franciaország azonban sohasem hiszi el azt, hogy Németország is annyira őszintén óhajítja a leszerelést, mint Anglia.

GENFEN IGY TUDJAK

A Népszövetség főtávkarsága még nem adott ki hivatalos jelentést arról, hogy a német válaszcikk megérkezett. A genfi sajtó azonban már jelentéseket közöl, sőt a francia és angol jelentéseknél sokkal részletesebben és megbízhatóbban adja hírül azt is, hogy mi is van ebben a válaszcikkben.

Nincsen sok új dolog a német jegyzékben, — írják a genfi lapok. Németország újra erőteljesen leszögezi eredeti álláspontját s bejelenti, hogy

a leszerelés kérdésében kizárólag csak MacDonald eredeti javaslatát hajlandó elfogadni, de azt is csak tárgyalási alapul.

Ez pedig azt jelenti, hogy Németország vissza akar térni a kérdés legelejére és semmibe sem veszi a Londonban, Párisban, Rómában és Washingtonban hónapok óta folyó tárgyalásokat, amelyek során a közös francia-angol javaslat a MacDonald-féle javaslatból és a franciák ellenjavaslatából kialakult.

Egyes lapok úgy tudják, hogy a válaszcikk szerint

Németország elfogadná a nemzetközi ellenőrzés intézményét, ezzel szemben azonban azt kívánja, hogy Franciaország körvonalazza pontosan szándékait a leszerelés technikai végrehajtásával kapcsolatban és azt is kívánja, hogy a hozott határozatok minden államra kötelező hatállyal lépjenek életbe azonnal.

Németország nem hivatkozik a próbaidőre, de ha ez már elkerülhetetlennek látszik, úgy szabják azt meg sokkal kevesebb időre, mint négy év. Végül azt kívánja Németország, hogy lehessen birtokában a békeszerződésekben megtiltott összes hadiszerek mintadarabjainak.

A német jegyzék nagyon megrontotta a genfi bizakodó hangulatot is. Ugy ítélik meg a helyzetet, hogy a német jegyzék végképpen elrontja a további tárgyalások lehetőségeit.

Regénykedvezményünk

A B. L. minden állandó olvasója egy teljesen új, eredeti regényt kap havonta. Ajándékregényünk minden állandó olvasónak igényt tarthat. Október havi regényünk címe: *A kis Koral, szerzője Körösi László, Párisban élő fiatal magyar újságíró.* Októberi regényünket mindenki megkaphatja az alábbiak szerint:

1. Régi előfizetők, ha az október havi előfizetéssel nincsenek hátralékban.
2. Új előfizetők, akik október 15-től fizetnek elő lapunkra.
3. Peldányonkénti vásárlók, ha az október hónap folyamán lekötött regény-szelvényeinket 1-15-ig számozva, összegyűjtik és 4 lej kezelési és szállítási költség egyidejű lefizetésével legkésőbb október 28-ig beszolgáltatják a helybeli bizománysnak. Az első szelvény lapunk tegnapi számában jelent meg. Alább közöljük a 2. szelvényt.

Előfizetőinknek nincsen szükségük a szelvények gyűjtésére. Elegendő, ha a regényre vonatkozó igényüket a 4 lej lefizetésével bejelentik annak a bizománysnak, aki a lapot kézbesíti. Akik a lapot postán kapják és olyan helységben laknak, ahol nincs bizománysunk, ugyanezt a bejelentést közvetlenül a kiadóhivatalnál tesszik meg. Ilyen előfizetőknek a legcélszerűbb, ha az előfizetési díjjal együtt beküldenek annyszor 4 lejt, ahány hónapra az előfizetésük is szól, s ahány havi regényre igényt tartanak.

Akiknek az előfizetése már előre rendezve van, azok postabélyegben is beküldhetik a 4 lejt.

Bejelentési határidő október 28. A regényből csak annyi példányt nyomunk, ahány olvasónk ezen időpontig erre vonatkozó igényét bejelenti.

Itt levágandó és a szelvények megőrzendőik 1-15 számig.

2. sz. szelvény

a B. L. októberi regény-ajándékára.

Titulescu és Litvinov Varsóban találkoznak

Lengyelország siettetti Románia és a Szovjet békéjét

Moszkva, október 8.

A moszkvai lapok rendkívül érdekes külpolitikai jelentőségű hírt közölnek, amely az egész világsajtóban nagy feltűnést keltett. E hír szerint lehetséges, sőt nagyon valószínű, hogy Litvinov orosz külügyi népbiztos a közel jövőben Titulescu román külügyminiszterrel találkozni fog Varsóban.

Titulescu varsói útja már elhatározott dolog, viszont Litvinov, aki Genfben utazik utbaejei Varsót, hogy a találkozás létrejöhesse. A találkozást Lengyelország szeretné elsősorban előmozdítani, mert nagy súlyt fektet arra, hogy Bukarest és Moszkva között meginduljanak a hivatalos tárgyalások és a diplomáciai viszony helyreálljon.

Titulescu egyébként, amint egy szófiai jelentés hírül adja, október 12-én Szófiába utazik. Lehet, hogy Szófiában már szobakerül a varsói találkozás és az ezzel kapcsolatos jelentős politikai kérdések.

A kereszt mellett a horogkereszt

Megalkotják a német teológusok rohamosztagát

Drezda, október 8.

Pénteken tartotta meg a németországi evangélikus egyház a Hitler-uralom alatti első nemzeti zsinatát. A gyűlésre különösen nagy számban vonultak fel a fiatal papok és teológiai hallgatók. A zsinat leglényegesebb és legjellemzőbb határozata az, amely szerint az egyház megalkotja a teológusok rohamosztagát.

A teológiai rohamosztagosok szürke egyenruhát kapnak, amelynek karján a kereszt mellett a horogkeresztet is viselni fogják annak a dokumentálására, hogy az evangélikus egyház teljesen nemzeti egyház lesz.

A teológus horogkereszteseket az S. A. csapatvezetők képzik ki.

Lehetséges? Temesvár megszabadul Szendrey Mihálytól!

Fekete Mihály és Ihász Aladár kapták a temesvári magyar színházat

Temesvár, október 8.

A temesvári színházi koncesszióért folyó harc véglegesen eldőlt. Ismeretes hogy a koncesszióért négy igazgató is pályázott. A legnagyobb eséllyel Szendrey Mihály indult, a kinek a város házában erős kapcsolatai voltak. A pályázók között volt Fekete Mihály és Ihász Aladár, akik közös társulatot szerveztek és Parlasi Lajossal, a Nagyváradi-kolozsvári társulat igazgatójával megállapodtak abban, hogy a három városban felváltva tartanak előadásokat.

A magyar párt bányászati tagozatának elnöki tanácsa foglalkozott a színházkérdéssel és részletezve az ajánlatokat, valamint a pályázók súlyát, arra a megállapodásra jutott, hogy

csupán Fekete Mihály és Ihász Aladár vezetésével látnak biztositottnak a temesvári színház sorsát.

Nélkülük a Bánságban a magyar színészet erkölcsi és anyagi megélhetése el sem képzelhető.

A magyar pártnak ezt a határozatát Ungár Adolf dr., a magyar párt alelnöke, aki polgármester is, terjesztette az állandó választmány elé, amely

a színházat Fekete Mihályéknak adta, azzal a kikötéssel, hogy a szezon megkezdése előtt a miniszteri játsszási engedélyt kötelesek bemutatni.

Fekete Mihályt mindenki örömmel üdvözli a színházgatói székben. Az erdélyi magyar színészet mai hanyatlásában és áldatlan, megázóan erkölcsösen belső marakodásai, koncessziói közepette Fekete Mihály művészi lelkesedése, tehetsége és tisztességessége kellő biztositottnak látszik.

A megvakult Reményi Sándor újságíró ügye a bíróság előtt

Miért vakított meg egy embert a nagyszalontai alkomszár

Nagyszalonta, október 8.

Október 9-én érdekes bűnügyi főtárgyalás kezdődött meg a nagyváradi törvényszék. Ekkor áll bíróság elé Mihulin Mircea alkomszár, a nagyszalontai rendőrség volt tisztje, aki felháborító durvasággal bizonyított be, hogy rendőri minősítése mindössze két kemény ököl, a mellyel ártatlan embereket verhet össze hatalmával fogva és tehet örök életükre szerencsétlenekké.

A felháborító incidens még március 8-án este játszódott le a nagyszalontai Központi-kávéházban. Mihulin ur, a hatalmi túltengésben szenvedő nagyszalontai Nick Carter, a kávéházban tartózkodó Reményi Sándor hírlapíróval minden különösebb ok nélkül megtámadta és a rövidlátó fiatalembert úgy szemközt öklözte, hogy az néhány napon belül elvészítette megsemmisítő látását.

Reményi a szomorú kávéházi botrány után orvosi tanácsra fel akart utazni Budapestre, hogy az ottani szemészeti klinikán keressen gyógyulást. De értesült erről a nagyszalontai rendőrség is. Megtudván, hogy Reményi Sándor a

prefektustól határátlépési igazolványt kér, azonnal működésbe lépett az államvédelem nagyszalontai gépezete. Felhívták telefonon a prefektust s

közölték vele azt a nyilvántartott valótlanosságot, hogy Reményi meg akart szökni a sajtóperei elől.

Ezek után a határátlépési igazolvány kiállítását érthetően megtagadták s amikor a meggyanúsított hírlapírónak sikerült a sziguranca légéből kapott állításai alól tisztázni magát, már minden késő volt. Megsértült szemének recchártyája gyulladást kapott s az orvosi segítség amugyis elkésztett volna.

A hős Mihulin ellen megindították a fegyelmi eljárást s annak során egy belügyi vezérfelügyelő messzemenő elégtételt ígért a megvakított hírlapírónak. Ez az elégtétel nem is késett soká, sőt nagyon gyorsan megérkezett:

Mihulint áthelyezték.

Egyéb baja nem történt. Mihulin tehát egy fiatalember megvakítása miatt csak formailag kapott büntetést az áthelyezéssel, mert lényegileg még meg is jutal-

mazták, amikor Nagyszalontáról áthelyezték Nagyváradra.

Az ügyészségre benyújtott bűnvádi feljelentés alapján a nagyváradi törvényszék ügyészsége megindította az eljárást a durva rendőrségi ellen s most, október 9-én számot kell adnia arról, hogy miért is kellett egy fiatalembert megvakítani?

Festőművész és egyetem hallgató a máramarosszigeti bíróság előtt

Máramarossziget, október 8.

A máramarosszigeti törvényszék Moise —Botos—Barbuceanu tanácsa szombaton délelőtt tárgyalta Szabó Zoltán egyetemi hallgató és Katz Márton festőművész kommunista bűnügyét.

Ismeretes, hogy úgy két héttel ezelőtt a szigeti rendőrség

nagyszabású kommunista szervezkedést fedezett fel a városban.

A vizsgálatok során letartóztatottak most álltak a bíróság elé.

Szabó Zoltán kihallgatása alkalmával magát marxistának vallotta, kijelentette, hogy ez a világnézet eddigi kolozsvári tanulmányai során alakult ki benne. —Máramarosszigeten, ahol vakációját töltötte, előadást tartott a magánalkalmazottak egyetében, amikor Katz Moise nevű cipész, akivel ott ismerkedett meg, arra kérte, hogy egy három szövegű röpiratot sokszoroztasson. Szabó átvette a röpiratot és Katz Márton festőművészhez fordult, aki jóbarátja volt már régebről és arra kérte, hogy engedje meg neki, hogy a lakása külső kertjében levő elhagyott épületben sokszoroztást végezzon, anélkül azonban, hogy elmondta volna Katzának, milyen sokszoroztásról van szó.

Szabó bevallotta, hogy már több ízben sokszoroztott röpiratokat, először júniusban, amikor a röpiratok szétosztására is kerültek, egyszer pedig szeptemberben, amikor a rendőrségtől való félelmében megsemmisítette a röpcéket.

Szabó Zoltán a tárgyaláson különben egyetlen munkatársa nevét sem volt hajlandó kivallani. Katz Moise cipésznek ki-
vül, akit a rendőrség már régebben elfogott és akit a bíróság el is ítélte.

Katz Márton is hasonló értelemben tett vallomást, kijelentette, hogy baráti szívesből állott Szabó rendelkezésére, mert Szabó annak idején, anyagilag támogatja őt tanulmányai elvégzésénél.

A vád és védekezések elhangzása után a bíróság Szabót öthavi fogházra és ezer lej pénzbüntetésre, Katzot 3 havi fogházra és ezer lej pénzbüntetésre, valamint mindkettőjüket háromévi politikai jogvesztésre ítélte.

A bíróság az enyhe ítéletet a vádlottak fiatal korával indokolta. Ugy a vád, mint a védelem felebbezett.

A vádlottakat továbbra is fogva tartják.

A Saarvidék német pártja feloszlott

Saarbrücken, október 8.

A két saarvidéki német párt kimondotta a feloszlást azzal az indoklással, hogy működésük a hitlerizmus megerősödése miatt már fölösleges.

A Saar-vidéken bekövetkezendő népszámlálás során a németiség átütő erejű győzelmet arathat, ha pártellentétet nem választják szét a németiséget. Éppen ezért a jelenlegi pártok feloszlása szükségesnek is látszik.

„A háború visszatér“

Egy francia publicista feltűnő könyve

Henry Pozzi, a kiváló francia publicista, a *Le Temps* volt külpolitikai rovatvezetője és jelenleg több elsőrangú lap munkatársa, szenzációs könyvet írt, amely hatalmas visszhangot keltett nemcsak Franciaországban, hanem egész Közép- és Kelet-Európában is. A könyv címe: *La guerre revient* (A háború visszatér) és a tárgya a tragikusan bonyolult kelet-európai kérdés, amely állandó veszéllyel fenyegeti Európa békéjét.

A szerző számára ennek a világtörténelmi drámának nincsenek titkai, személyesen ismeri a békeszerződés kiágyalóit, ismeri a nagy kollektív szerencsétlenség minden rész lelkérdését. Könyvét egy ragyogó riporter színes és érdekes nyelven és egy államférfi tájékozottságával és ítélőképességével írta meg.

Pozzi a legrészletesebben a mai jugoszláv állapotokkal foglalkozik. Az első jugoszláv, akit a határon megpillantott, katona volt. A határon formálisan meztelenre vetkőztették, kiforgatták a zsebeit alaposan megvizsgálták a nála lévő francia újságokat.

— Mit keresnek, kérem? — kérdezte a francia publicista.

— Bombákat, — hangzott a válasz.

Horvátország teljesen nyugati benyomást kelt, a táj művelt, az utak szélesek és gondozottak. Ezt a művelt országot, ezt a nyugati népességet balkáni szerb katonák őrzik. Aki Horvátországban fegyvert visel, valamennyi szerb, szerbek a katonák, a finácok, a zágrábi rendőrök. Ezzel szemben a jugoszláv katonaságnak jóval több mint a harmadrésze horvátokból és szlovénekből áll, de ezeket messze délre küldik... Szerbek a postahivatalnokok és postások, természetesen egyuttal rendőröknek is.

Zágráb gyönyörű, kétszázezer lakosú nyu gateurópai város. A természet nem különbözik feltűnően a lombardiai természettől, az építkezés nem különbözik az osztráktól. Balkánnak nyoma sincs.

„Hányszor gondoltam — írja Pozzi — a gondozott, ápolt, értelemről sugárzó horvát szántóföldekre, — mikor bejártam Oszébiát!“

Nem a horvátokon múlt, hogy nem találta hazát Jugoszláviában. Pasicsot Bismarckhoz hasonlították. Bismarck lángelme volt, Pasics ügyes lókupec. Tanítványai nem értették meg, mi a teendő.

Jugoszlávia megmaradt számukra Szerbiának, megnagyobbodott Szerbiának.

Horvátország álma ma megszabadulni a szerbektől.

Pozzi beszélt egy nagyhirű horvát politikussal, volt jugoszláv külügyminiszterrel, akit most rendőrök őriznek zágrábi lakásán.

„A jugoszláv szó rokonértelmű az elnyomással, testi és lelki lealjasodással.“ — mondotta a volt miniszter.

— A személyes szabadság, — mondotta még, — a szólás- és gyülekezési szabadság, ma már csak emlék. Példákat óhajt?

— Egy falu plébánosát kényszermunkára ítélték, mert azt tanácsolta az adósdednek, hogy kedvezőbb fizetési feltételeket adjon a parasztnak.

— A politikai perek megszákítás nélkül folynak. A vádlottakat ütök, verik, kinozzák a vizsgálati fogságban, olyannyira, hogy nem is tudnak saját lábukon a törvényszék elé menni.

— Valamennyit a büntetés maximumával sújtják és büntetésük letelte után kitörlik őket az emberek sorából.

A börtönviszonyok leírhatatlanok. Minden másodnap megvonják a foglyoktól a vizet és táplálékot, vadállatban botozzák őket, erejüket meghaladó testi munkát követelnek tőlük.

— A piszokban és ütlegek között élnek, nyolcan-tizen összezúfolva egy zárkában. Nagyrészt huszkilós láncot cipel.

— A fiatalság színe-virága külföldre menekül.

— A Narodna Obrana fiókja, az úgynevezett Fehér kéz, büntetlenül meggyilkolhat mindenkit, aki nem tetszik a központi hatalomnak. Tegnap gyilkolták meg ilyen módon Sufflayt, a legnagyobb horvát tudósok egyikét és a rendőrség azt a hazug és aljas jelentést adta ki, hogy verekezés közben lelte halálát egy nyilvános ház kúszójában. Budak doktori, a parasztpárt egyik vezéré, egy hónap előtt gyilkolták meg. Támadói valamennyien szabadok. A pánszerb szövetség szervezői a hatóságok teljes jóváhagyásával tervbe vették a horvát ellenzék valamennyi vezérének kiirtását.

A szultánok Törökországát a török államhivatalnokok lustasága, korrupciója, pénzhűsége tette tönkre. Mindez semmi a szerb tisztviselőkhöz képest. A horvátok adóját kizárólag szerb célokra fordítják. A németektől kapott jóvátételt senki sem tudja mire fordították. Eddig még nem számoltak el vele.

A személyes szabadság rossz tréfa.

Pozzi ellenőrizte az elkeseredett politikus nyilatkozatát, de mindenki azt erősítette meg. A „fajtestvér“ szón már csak nevetnek Zágrábban. A szerbek gyűlölik a horvátokat, mert műveltebbek, gazdagabbak, európaibak náluknál.

A szerbek Horvátország zsirján élnek.

Hány horvát tábornok és ezredes van a jugoszláv hadseregben? Tábornok talán egy van, az ezredeseket az öt újjunkon elszámálhatjuk. A különböző minisztériumokban száz meg száz szerb tisztviselő között néhány horvát lézeng. Ezzel szemben Jugoszlávia lakosságának 42 százaléka orthodox és 39 százaléka katolikus. A többi muzulmán és zsidó.

Bukarest központjában

október végén megnyíló

nagy áruház néhány osztálya

komoly kereskedőnek, vagy gyárosnak kiadó.

Ajánlatokat „Százszázalékos alapon“ jelígre Scala Ügynökség București, Bv. Elisabeta 15 továbbít.

Averescu miliciája a vasgárdával és a cuzistákkal egyesülni akar

Az iskolákban numerus clauzus, a hivatalokban numerus nullus

Bukarest, október 8
Lapunk ötödik oldalán is foglalkozunk a jobboldali áramlatok kérdésével. Ugy látszik, hogy a kormány által elhatározott erőyes intézkedések az utolsó pillanathban jönnek. Ugyanis a legújabb jelentéseink szerint

a jobboldali csoportok a közelhetek folyamán, az egyetemi diákság bevonásával, nagyarányú megmozdulásokat készítettek elő.

A megmozdulások ürügyeül a numerus clauzus kinalkzik. A bukaresti lapok jelentése szerint a cuzista és vasgárdista diákok egyöntetűen azt követelik, hogy a numerus clauzust az összes kisebbbű diákokra, tehát nem csupán a zsidókra, hanem a bolgárookra, ruténekre, ma-

gyarókra és oroszokra is alkalmazzák.

A diákcsoportok vezetői ezenkívül a hadseregben és a bíróságban a numerus nullus alkalmazását követelik. Tehát eszerint

a tisztikarnak és a bíróságoknak kisebbségi tagjai nem lehetnek.

Amennyiben a diákság követeléseit nem elégítenék ki, annyiban hatalmas erőmegnyilvánulások következnek. Ezeknek három főállomása lesz: először az utcai tüntetések, másodsor az összes „idegeneknek“ az egyetemektől való erőszakos távoztatása, harmadsor pedig általános és az egész országra kiterjedő főiskolai sztrájk.

A diákegyesületek központjai Campianeanu mérnöknek, a központi szövetség

elnökének vezetése alatt gyűlést tartottak és ezen kimondták, hogy a fenti kívánások teljesítéséért a vasgárda és a cuzista liga együttesen fog harcolni.

AVERESCU

marsall szerepe is nehezíti a kormány feladatát. A marsallal kapcsolatban legutóbbi számunkban megírtuk, hogy pártját miliciává alakítja át. Ezt a hírt bukaresti szerkesztőségünk azzal egészíti ki, hogy

a marsall pártja és a két jobboldali fasizta liga, vagyis a vasgárda és a cuzista csoport között fúzió készül.

Tehát a jobboldal nagy frontja kialakulóban van.

A cseh kormány az összes német lapokat be akarja tiltani

Szó van a német egyesületek feloszlatásáról is

Prága, október 8.

A prágai kormány tovább folytatja a csehszlovákiai nemzetiszocialista mozgalom kiirtása érdekében kezdett tevékenységét. A német pártok feloszlatása után komolyan szó van arról, hogy kormányrendelettel betiltják az összes német sajtóorgánumokat, közöttük a csehszlovákiai németiség legkiválóbb lapját, a *Bohemiát* is.

Politikai körökben arról is beszélnek, hogy a kormány nem riad vissza az összes német egyesületek feloszlatásától sem. Ebben az esetben a nempolitikai egyesületek működését, tehát az egyházi és kulturális egyesületek működését is beszüntették. A kormány terrorisztikus intézkedései miatt a csehszlovákiai németiség körében óriási elkeseredettség és izgalom van.

Meghalni is nehéz:

Atvágta az ütőerét, negyven sebet ejtett magán és végül a nyakába szurta az ollót egy budapesti ügyvéd

Budapest, október 8.

Megdöbbentő öngyilkosság történt szombaton délelőtt Budapesten, a Széchenyi-fürdőben.

A kora délelőtti órákban jelentkezett a fürdőben Holländer Gyula doktor, közismert budapesti ügyvéd. Külön fülkét bérelt magának s aztán a fürdővíz elkészítőjének megparancsolta, hogy a fürdője forró legyen. Majd bevonult fürdőjébe, befeküdt a forró vízbe és

egy ollóval felvágta ütőerét. Nem volt azonban meglegedve a vér ömlésével s ezért, hogy a halált siettesse, egyre újabb és újabb sebeket ejtett magán.

Végül már negyven sebből vérzett s akkor az ollót a nyakába szurta.

Az annyira áhitott halált azonban még sem tudta elérni, mert valaki kereste s miután a szolngatásra nem válaszolt, betörték a fülke ajtaját.

Eszméletlen állapotban volt.

Beszállították a Rókus-kórházba, ahol vérző sebeit bekötötték. Az orvosok szerint van remény arra, hogy életben marad.

Holländer lakásán bucsulevelet kaptak, amelyben a kitűnő ügyvéd azt írja, hogy minden ügyét elrendezte, senkinek semmivel nem tartozik, azonban fél a nyomortól s ezért vetette el magától az életet.

Bulgária nélkül is létrejön a Balkán-szövetség

Athén, október 7

Sándor szerb király és kísérete a Dubrovnik csatahajón pénteken este megérkezett Korfu szigetére. A fejedelmi vendégek szombat délelőtt szálltak partra. Hivatalos fogadtatás nem volt, mert Sándor király a görög külügyminisztériumhoz intézett táviratban kérte a ceremóniák mellőzését.

A török politikai körök egyébként igen élénken foglalkoznak Sándor király és Kemál pasa esztőtörtékön lezajlott isztambuli lá-

togatásával. Véleményük szerint e találkozó- nak eredménye az, hogy

a független Balkán-szövetség megalakulásának egyelőre legőzhetetlen akadályai vannak.

Görögország és Törökország például azt kívánják, hogy fokozatosan építsék le a Balkánon a nagyhatalmak befolyását, míg Románia és Jugoszlávia ragaszkodnak a francia barátsághoz és támogatáshoz. Bulgária pedig nem akar lemondani a revízióról. Ezek

nek az ellentétes érdekeknek ütközőpontjában tehát a Feketetengeri Locarnó egyelőre a jövő távoli zenéje.

A jugoszláv kormányhoz közelálló Politika című belgrádi lap azonban arról ad hírt, hogy Sándor király és Kemál pasa mégis megegyeztek az isztambuli látogatáson és a balkáni Locarnó létrejön. Ha Bulgária nem is hajlandó belépni, megcsinálják nála nélkül is és ebben az esetben a balkáni állam-szövetség tagjai Románia, Jugoszlávia, Görögország és Törökország lennének.

— A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet inni.

Meghalt Towler, a világ-hírű rádiumkutató

London, október 8.

William Towler, az edinburghi egyetem tanára, a világ-hírű tudós, 57 éves korában váratlanul elhunyt.

Towler halála óriási vesztesége a tudományos életnek. A világ első radiológusa volt, aki kora ifjúságától kezdve a rádiókutatásnak szentelte életét.

Pár évvel ezelőtt rádiummérgezés következtében le kellett vágni egyik karját.

A fanatikus embert azonban ez sem riasztotta vissza a további munkától.

Horthy üdvözölte Hindenburgot

Budapest, október 8.

Horthy magyar kormányzó Hindenburgnak 86-ik születésnapja alkalmából megleghango üdvözlő táviratot küldött.

A magyar kormányzó a maga szerencsekívánatai mellett a magyar nép szerencsekívánatait is tolmácsolta az agg elnöknek.

Elcsapták a Figaró éléről Cotty

Páris, október 8.

A Figaro című párisi lap igazgatósága a lap egyik vezetőjét és irányítóját, Cotty parfümgyárost elcsapta a lap éléről.

A lap irányítását ezután ideiglenes jelleggel egy kiküldött bizottság fogja végezni. Párisban elterjedt hírek szerint Cotty menesztése mögött szabálytalanságok és visszaélések húzódnak meg.

Tizenkét bombavető nem bír el New-yorkkal

Newyork, október 8.

Az elmúlt éjszaka Newyorkban nagy éjjeli légi hadgyakorlat volt. Tizenkét bombavető repülőgép szállt el a város felé s ezeket 23 darab ellátó repülőgép üldözte. A lehajított bombákat ötezer gyertyafény erősségű magneziumfáklyák helyettesítették.

Az egyébként veszélytelen légi hadgyakorlat káprázatos látványt nyújtott. New-york lakossága egész éjszaka az utcán tartózkodott.

A hadvezetőség megállapította, hogy a hadgyakorlat nem sikerült, mert a 12 bombavetőnek nem sikerült volna felgyújtani a várost, ha a magneziumfáklyák igazi bombák lettek volna.

Dollfuss már az utcán sétál

Bécs, október 8.

Dollfuss kancellár, bár sebei még nem gyógyultak be teljesen, elhagyta betegágyát és délután, orvosai engedélyével, rövid sétát tett a városban. Buresch pénzügyminiszter kíséretében elment a Szent István templomba is, ahol imádkozott.

Sétája közben a közönség felismerte és olyan hangos tüntetést kezdett mellette, hogy gépkocsira kellett ülnie s így ment haza.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Hedrik rendőrfőnököt éppen most, az elkövetett merénylet nyomozásának idején, váratlanul szabadságra küldték. Helyét, valószínűleg, Bresse udvari tanácsos foglalja el.

Indig Ottó és a — társszerzője

Budapest, október 8.

Művészeti körökben nagy feltűnést keltett az Est című lapnak az a híre, amely szerint Indig Ottó legújabb darabjának, a „Start a kid alatt”-nak társszerzője is van. Az Est hírének nyomán egész sereg újságíró rohanta meg Indig Ottót, aki azonban minden felvilágosítást megtagadott, azzal az indoklással, hogy ez a kérdés nem őrá, hanem kiadójára tartozik.

Az újságírók erre Marton Sándor dr.-t keresték föl, aki színházi ügynöksége révén Indig Ottó darabjait is forgalmazza. Marton Sándor részben megerősítette az Est híreit. Kijelentette, hogy egy kolozsvári szerzőnek, bizonyos Politscher Ferencnek valóban van egy darabja, amelynek a cselekménye ugyanúgy indul, ahogyan Indig Ottó darabjában is. Tekintettel arra, hogy a cselekmény végjékra igen alkalmas magának látszott, azonban Politscher darabja gyenge megírása miatt színpadra nem kerülhetett, Indig Ottó ettől a kolozsvári szerzőtől szabályszerűen megszerezte az illetékes felhasználási jogát. Erről van szó s nem társszerzőségről, amennyiben az új darabot teljes egészében Indig Ottó írta.

Mit tárgyal a kisiparos kongresszus?

Gyergyószentmiklós, október 8.

A székelyföldi kisiparosság újra nagy napot tart október 8-án Gyergyószentmiklóson. Hivatalosan csak a székelyföldi kisiparosok ülnek össze nagygyűlésre, ténylegesen azonban, mint az előkészítő bizottsághoz érkezett jelentések mondják, egész Erdély, sőt részben az okiráltsági kisiparosság is képviseltetni fogja magát.

A nagygyűlés programja mutatja, hogy a kisiparosságra nézve milyen rendkívül fontos, szinte életbevágó kérdések kerülnek lefolytatásra.

Programon szerepelnek az adó- és taxáügyek, a társadalombiztosító törvény módosítása, a munkaszervezőkéről szóló törvény módosítása, a kisiparoskamárák felállítása, a kisiparosok kötelező könyvvezetésének kérdése, az adóssághozrendező törvény kiterjesztése, a közintézmények ipari műhelyeinek kérdése, a kontárügy és a kontárkodás megszüntetése, az iparosság szövetségi kérdése, a közmunkák és azok kifizetésének ügye, a tanácsoktatás és nevelés kérdése, az árukontingentálás, az építőipar sérelmei, a kartellekkel kapcsolatos sérelmek, a nyolcórás munkaidő és a vasárnapi munkaszünet ügye, a végzett munkák kifizetését biztosító törvény módosítása, az országos vásárok szabályozása és azok számának csökkentése, a forgalmi adóról szóló törvény módosítása és a különböző indítványok.

Az egyik megszavazza, a másik nem

A németországi zsidóüldözés népszövetségi „parancsa” halasztást szenvedett

A kiülőzött zsidók segélyezési ügye népszövetségi főbiztost kap
Chamberlain, Hoover vagy az ifjabb Roosevelt lesz a főbiztos

Genf, október 8.

Jelentettük, hogy a Népszövetség hatodik főbiztosága, amely a kisebbségi kérdést tárgyalta, befejezte a vitát s mert nem tudott megállapodásra jutni az egymással ellentétes javaslatok kérdésében, 12 tagú albizottságot küldött ki, amelynek a javaslatok „összehangosítása” lenne a feladata. A vita egyébként az angol javaslat körül forgott, amely a francia javaslattal egyezően, de mégis oatosabban, a kisebbségvédelem kötelezettségének a kiterjesztését javasolta.

Ezt a javaslatot a franciák láthatóan Németország ellen hegyezték ki, mire a francia javaslatlall együtt az angol is nagy ellenkezést váltott ki.

Történt azonban valami a Népszövetségen, amely új és kissé talán nevétséges beállításban mutatja a kérdést. A kisebbségvédelem

kötelezettségének a kiterjesztéséről szóló javaslat ugyanis szóba került a 12-ik albizottságban is s ez a bizottság az angol javaslatot minden további nélkül meg is szavazta. Jelenleg tehát úgy áll a dolog, hogy

ugyanazt a javaslatot a Népszövetség egyik főbizottsága egyelőre elutasította, egy másik albizottsága pedig elfogadta.

Az ügygel kapcsolatban egyébként, amint londoni jelentések mondják, komoly tárgyalások indultak népszövetségi körökben, bár erről hivatalos jelentést nem adtak ki. A kisebbségi kérdés méregfoga ugyanis ezuttal a németországi zsidók ügye volt. Franciaország azért akarta a kisebbségvédelmet minden országra kötelezővé tenni, hogy ezzel Németországot a zsidóüldözések beállítására kötelezze.

A Népszövetség érezte, hogy itt neki erkölcsi

kötelességei vannak, miután azonban a kérdés súlyos politikummá vált a két ország elengedhetetlen szembeállása miatt, tanácsosnak tartotta az ügy megoldásának elhalasztását. Egyidejűleg azonban más formában mégis dokumentálni kívánja azt, hogy elítéli Németország viselkedését a zsidókérdésben s ezért komolyan mérlegeli azt a tervet, hogy

a németországi Hitler-rezsimtől kiülőzött zsidók segélyezésére népszövetségi főbiztost küldjön ki.

Amennyiben ez a terv megvalósul, a kiküldendő főbiztos Sir Austen Chamberlain lesz. Newyorki jelentés szerint az amerikai kormány ragaszkodni kíván ahhoz, hogy a németországi menekült zsidók segélyezési főbiztosa a Népszövetség részéről lehetőleg amerikai legyen. Washingtonban Hoovert, vagy az ifjabb Rooseveltet emlegetik erre a szerepre.

Roosevelt életre-támaszt háromszázhetvenhat bankot

A amerikai tőzsdék kormánybiztosokat kapnak

Newyork, október 8.

Roosevelt elnök az amerikai pénzügyi élet rendezésére kezdett akcióját újabb két fontos határozattal viszi előbbre. Elhatározta, hogy a tőzsdéket rendszeres ellenőrzés alá veszi és minden tőzsde élére egy-egy kormánybiztost nevez ki.

Az erre vonatkozó törvényjavaslat elkészítésére már ki is küldötte a bizottságot.

Másik fontos rendelete az, hogy az a háromszáz hetvenhat bank, amelyet a krízis idején bezártak, azonnal nyissa meg kapuit és kezdje meg pénzügyi tevékenységét.

Ötszázlejes ügyben

Letartóztattak egy gyárost, mert uzsorakamatot szedett

Bukarest, október 8.

Az ilfovi ügyészség tegnap igen erőlyesen lépett fel egy kamatuzsora ügyében. Manes ügyész letartóztatta Risenberg Armand Smardan-utca 4. szám alatt lakó gyárost, aki ellen az a vád, hogy megszegte a kamattörvényt.

A gyáros 500 lejt kölcsönzött palakinek és évi 30 százalékos kamatot szedett utána.

A gyáros ügye most a vizsgálóbíró előtt fekszik.

Az energikus eljárás bizonyára nagy meg-

elégedést vált ki a nagyközönség körében, hiszen számtalan ember volt kénytelen megbírtelentül magas kamatokat kiiznadni megszorultságában. Különösen nagy lenne a megelégedés ha azt látnók, hogy ebben az irányban az első lépést továbbiak is követik és a hatóságok nemcsak egy 500 lejes kis ügyletben, hanem a többi hasonló esetekben és a még nagyobb kamatviszárségek esetében is hasonlóképp, vaskézzel csapnának le a bűnösökre.

Sepsiszentgyörgy nem akar elajándékozni egy értékes városi beltelket,

mire megtámadják a város kisebbségi tanácsosait

Sepsiszentgyörgy, október 8.

A városi tanács mai ülésén ismét napirendre került a gör. kath. egyház kérése, amelyben egy templomépítésre alkalmas belsőség ajándékozását kéri. A kérést már egyszer elutasították.

Pástor gör. kath. lelkész ez alkalommal szót kér és feltűnő módon támadja a tanács magyar nemzetiségű tagjait és nemzetiségi kérdésnek minősíti, hogy kérését elutasították. Azt mondja, hogy

a magyar tanácsosok meg akarják akadályozni a román intézmények előrehaladását.

Egyben kijelenti hogy ha a kérését most is

elutasítják, többet nem vesz részt a tanács-üléseken.

A vádakra dr. Melik Endre alpolgármester felel, azokat a legerélyesebben visszautasítja és kijelenti, hogy őket nem a nemzetiségi kérdés vezeti, hanem a város érdeke sők nem azért állanak a város élén, hogy a város még meglevő vagyonát elajándékozzák, hanem, hogy amennyiben csak lehet, gyarapítsák, de legalább is úgy tudják átadni utódainknak a vagyont, ahogyan azt elődeiktől átvették. Különben is a terület, amelyet a gör. kath. egyház kér, a város egyetlen értékes beltelke, amelyet a város is fel tud bármikor használni. Indítványozza a kérés elutasítását.

Utána a többi tanácsosok is visszautasítják a vádat.

Maiorescu polgármester szavazásra bocsátja az indítványt, amelyet a többség elfogad és így a gör. kath. egyház kérését ismét elutasították. A szavazás eredményének kihirdetése után Pástor lelkész elhagyja a termet.

A politikai frontról...

Bukarest, október 8.

Gusti miniszter, az eddigi téves híradásokkal ellentétben, még nem elnökölt a kormánypart máramarosi tagozatának.

A tagozat részéről felmerült ugyan az az óhaj, hogy az elnöki széket, amelyet eddig a pártból legutóbb kizárt dr. Lazăr Ilie képviselő töltött be, Gusti miniszterre ruházzák, de döntés a kérdésben még nem történt.

A BUZAARAK

a legújabb jelentések szerint, ismét rohamosan esnek. A kormány ismét intervenció lépésekre készül a központi buzaakormánybiztosság után.

A CFR

hétfőtől ismét megkezdte az adósságok fizetését. A nagyszállítóknak napi 10 százalékos, a kisszállítóknak napi 20 százalékos fog törleszteni a vasut.

A PÉNZÜGYMINISZTERIUM

egy amerikai tőkéstársasággal folytatott tárgyalásokat. A szóbanforgó társaság koncessziót akar kapni a romániai légi forgalom kiaknázására. Ha az üzlet létrejön, az amerikai társaságot fogja illetni egy légi személyforgalom, mint a légi postaszolgálat és a csomagszállítás.

— Időjárásjelentés. Budapestről jelentik: A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint enyhe, tulnyomóan derült idő várható.

— Másfél százezer lej értékű valuta az iraki piacokon. Nagyváradról jelentik: Erdélyes valutapénz ügyében vezette be a nyomozást a nagyváradi rendőrség. Scheffler Ferenc dr., az Erdélyi Lapok kiadóhivatali igazgatója feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik Schefflernek az Erdélyi Lapok szerkesztőségében levő irasztalajt felförték és onnan 4390 svájci frankot és 500 líra valutát vittek el, ami 165.000 lejt tesz ki. A feljelentés szerint a lopást csak a helyszínt ismerős egyén követhette el. A rendőrség a feljelentés nyomán helyszíni szemlét folytatott le az Erdélyi Lapok szerkesztőségében de itt semmi olyan támpontot nem sikerült szerezni, ami előre vinné a nyomozás munkáját. Az ügyben további fejlemények várhatók.

A kapualatti árusítóhelyek alkonya

Annakidején megírtuk, hogy Brassó város vezetősége rendeletet adott ki, hogy az e célból kiküldött bizottság által felülvizsgált kapualatti árusítóhelyiségek közül azok, amelyek az egészségügyi, közrendészeti, vagy tűzbiztonsági feltételeknek nem felelnek meg, ez évi któber hó elsejével be kell, hogy szüntessék működésüket. A város rendelkezését az érdekelték közül egyesek szabályszerű időben megfellebbezték. E fellebbezéseket most az illetékes fórumokhoz felterjesztik, azokkal szemben pedig, akik nem éltek fellebbezéssel, a határozatot haladéktalanul végrehajtják.

Egyelőre elmarad a Graft-patak bolgárszegi részének beboltozása

Brassó város állandó választmánya egyik nemrégibbi ülésén elhatározta, hogy 656.000 lej költséggel elvégezteti már ez évben a Graft-csatorna Honterus-liceum és Saguna-liceum közötti szakaszának beboltozását, ha a szükséges költséget a Saguna-liceum gondnoksága előlegezi. Most az állandó választmány kénytelen volt a tervezett munkálatok elvégzését a jövő évre kitolni, mert a Saguna-liceum vezetősége arról értesítette, hogy a szükséges összeget nem tudja előlegezni.

Mennyit jövedelmezett a városnak a lötéri akrobaták mutatványa

A város engedélyt adott, hogy a Leotaristornászcsoporthat a főtéren előadásokat tartson. Az engedély azzal a feltétellel lett kiadva, hogy a jövedelem 15 százaléka a város szegényalapját, illetve munkanélküli segélyalapját illeti meg. Most terjesztette az illetékes előadó jelentését az állandó választmány elé az ügyben, melyből kitűnik, hogy a lég-tornászok mutatványainak bevételéből 11.102 lej jutott a város alapjai javára.

Utazás egy tanulmányút körül

Brassó város vezetősége hónapokkal ezelőtt kiküldötte Debreczy Béla dr. áll. vál. tagot Budapestre, hogy ott az idegenforgalom fejlesztésére irányuló intézkedéseket tanulmányozza. A város e tárgyban hozott határozatát bizonyos urak megfellebbezték, mert erősen fáj nekik, hogy éppen Budapestre küldték Debreczy dr.-t tanulmányútra. A fellebbezést annak idején az arra illetékes fórum tárgyalta és azt alaptalannak minősítve, a város határozatát helybenhagyta. Az állandó választmány mai ülésén jelentette a kulturális osztály előadója hogy ez az elutasító határozat jogerőre emelkedett és így a Debreczy dr. kiküldetése ellen intézett aknamunka visszafelé sült.

Brassó közgyűlése

Brassó törvényhatósági város tanácsa október hó 11-én, szerdán délután 4 órakor tartja rendes havi közgyűlését. Ennek a közgyűlésnek legérdekesebb részét a polgármester beszámolója fogja képezni. Voicu Cornel dr. polgármester ugyanis kimerítő jelentést készített a város vezetőségének egy éves munkásságáról, mely hű képét adja annak a fejlődésnek, melyet a város mai vezetőségének munkája teremtett meg.

Motorkerékpár- és kerékpárverseny az I. A. R.-stadionban

A vasárnapi verseny érdekesség dolgában rendkívülit nyújt. A kerékpárversenyben a kitűnő Sebestyén, Kondorosi, Schuller és Kikombán csoportjaiban biztosan számítani lehet arra, hogy az eddigi rekordot megdöntik. A motor-kerékpárosok közül startolnak Salaru, László, Toiss, Margineanu, Closs aszszony, Ardelean, Pánel Sandu, Condrea Nistor s általában az összes elsőrendű versenyzők. A főmérkőzés Bukarest és Brassó között a Martini-Lautmann-Clompe és Popescu-Rase-Tanase csoportok közt zajlik le s az eredményt néhez előre megmondani. A bukarestiek 1100 méter hosszú velodromon könnyen kifutnak 45, sőt 42 másodperc időt is, míg a mieink a brassói 825 méteres távon 37 másodperces időt érnek el. Ha már most tekintetbe vesszük a jobb gyorsítást Bukarestben, úgy a két eredmény igen közel esik egymáshoz s a viadal bizonyára érdekfeszítő lesz. A brassói versenyzők mindenestre minden erejüket megfeszítik, hogy a győzelmet kivívják. Más kérdés, hogy képesek lesznek-e rá: de ha tényleg sikerül nekik, úgy hatalmas ünneplésben lesz részük.

A lassu halál elől az öngyilkosságba menekült egy brassói pékmester

Megtudta, hogy betegsége gyógyíthatatlan és felakasztotta magát

Brassó, október hó 8. Megrázó öngyilkosság történt ezombatra virradó éjszaka Brassóban.

Imre György Széles patak-utca 3 szám alatt lakó pékmester gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát.

A szerencsétlen pékmester máj- és vesebajos volt és hosszabb idő óta fekdült. Néhány nappal ezelőtt

megtudta, hogy betegsége gyógyíthatatlan és ez annyira elkésérítette, hogy eldobta magától az életet. Tervéről senkinek sem beszélt.

A Szélespatak-utca három számú házában lakott feleségével és két gyermekö-

vel.

Tegnap éjszaka 12 óra felé felkelt és levelet írt feleségének. Ebben a levélben megrázó szavakkal vázolja azt a ragaszkodást, amely hozzá és gyermekeihez fűzi, beszél életük multjáról, majd fájdalmas szavakkal bejelenti, hogy a lassu halált nem bírja és így inkább péget vet szenvedéseinek, eldobva magától az életet.

A levél megírása után a pékmester, aki mindössze ötven éves volt, nagy nehezen kivonszolta magát az udvarra, kötetet szerzett és azzal a ház egyik verandájára felakasztotta magát.

A pékmester holttestére reggel bukkantak rá hozzátartozói. Azonnal értesítették a hatóságokat, amelyek már csak a beállott halált konstatálhatták.

Az öngyilkosság a külvárosi részeken általános megdöbbenést keltett. Szombaton délelőtti hatalmas tömegek gyűltek össze a pékmester előtt és izgalommal kommentálták a tragédiát, tekintve, hogy annak áldozata széles rétegekben általános közbecsülésnek örvendett.

A hatóságok mivei semmiféle gyanus körülmény nem merült fel, megadták a temetéshez az engedélyt.

A brassói banktisztviselők akciót indítottak a póstatakarékpénztár ellen

A póstatakarékot okolják azért, hogy sok banktisztviselő munkanélkül áll

Brassó, október 8.

Az egész vonalon azt tapasztaljuk, hogy az állam egyre jobban terjeszkedik, kiszorítja a magángazdaságot minden termelő és kereskedelmi ágból. Ennek az állami imperializmusnak egyik megnyilvánulása volt a póstavezerigazgatóságnak az a határozata, amellyel a póstatakarékpénztár működési körét a bankokéval egyméretűvé dagasztotta.

A póstatakarék ebben az expanzívitásban annyira ment, hogy eddig kizárólag csak a bankok által ügött bankszerű áttalásokra is berendezkedett. Az új munkakör komolyan veszélyezteti a bankok helyzetét. Ez abból a mozgalmából is látszik, amelyet az erdélyi banktisztviselők szindikátusa indított meg.

A szindikátus Kolozsváron székelő központja ma átiratban fordult a brassói munkakamarához, bejelentvén, hogy a legélesebb

harcot indítja a póstatakarék folytonos bankszerű terjeszkedése miatt.

A Brassóba érkezett átirat megállapítja, hogy a póstatakarék legújabb irányu tevékenysége a bankok munkájának egy részét megszünteték.

Ez a körülmény újabb tápot adna a pénzügyintézeteknek arra, hogy újabb elbocsátásokat és leépítéseket eszközöljenek.

Tekintve, hogy a banktisztviselők soraiban a legnagyobb a munkanélküliség, sérelmükkel a kormányhoz fordulnak és mindaddig nem hagyják abba a harcot, amíg jogos és egzisztenciális követeléseiket nem teljesítik.

A brassói munkakamara a jogos sérelmet magáévá tette és elhatározta, hogy a maga részéről szintén megindítja az akciót a póstatakarékpénztár expanzív politikájának letörésére.

Az a gyanu, hogy Calciu, Bukarest betörőkirálya követte el a Luther-söracsarnok betörését

Az elegáns ur, aki a haldoklóhoz orvost hív

Brassó, október 8.

Mintegy másfél héttel ezelőtt betörés történt Brassó központjában. Ismeretlen tettesek behatoltak a Luther-főle söracsarnokba és éjnek idején feltörve a kasszaököket, közel huszonhét ezer lejt loptak el. A betörés annál nagyobb felűnést keltett, mivel a Luther söracsarnok a Marmorosch Blank székházában van, amelynek kapuja éjjel zárva van és a házba a házmaster tudta nélkül senki be nem mehet.

A betörés után kihallgatták a házmaster, aki előadta, hogy éjszaka 12 óra felé egy jólöltözött ur cseengett be. Miután kaput nyitott neki, izgatottan Radu Liviu dr. orvost kereste azzal, hogy egy haldoklónak kell orvosi segítséget nyújtani.

A rendőrségi nyomozás megállapította hogy ennek a különös éjszakai eseménynek semmi köze nem volt a betöréssel. Más nyomon indult meg ezután a nyomozás. A betörés napján szabadlára helyezte a brassói törvényeszköz Calciu Joant, a híres regáti betörőkirályt, akit a városi kasszaforrásból kifolyólag tartóztattak le.

A büntügyi osztály emberei Calciu Joan fényképének birtokában megállapították, hogy a betörő a betörés napján többször megfordult a söracsarnokban, felesége, a szép és rendkívül elegáns Schapira Lili társaságában. Tekintve, hogy a betörés „technikája” Calciu betörőkirály szakavatott kezére vallott, a brassói rendőrség országos közörlévelet adott ki a börtönből alig kiszabadult Calciu letartóztatására.

A közörléveletnek meg volt az eredménye, amennyiben a fecsani rendőrség két nappal ezelőtt Calciut letartóztatta, szombaton reggel pedig Brassóba hozta, ahol Bancila Nicolae, a büntügyi osztály főnöke, azonnal megkezdte a kihallgatását. Calciu régi szokáshoz híven kijelentette, hogy a betörésről mit sem tudott és ahhoz semmi köze. Bancila büntügyi osztály főnök azonban több olyan szemlélyel szembesítette, akik a betörés napján a Luther söracsarnokban látták megfordulni Calciut. A tanuk kijelentették, hogy ráismernek a betörőre.

A nyomozás egyelőre még folyik, hét-főn pedig Calciut átadják az ügyészségnek további döntés végett.

A király táviratban köszönte meg a brassói nyugdíjasok üdvözlését

Brassó, október 8.

A brassói nyugdíjasok a Péles-kastély fennállásának ötvenéves jubileumára rendezett ünnepségek alkalmával üdvözlő táviratot intéztek az uralkodóhoz.

A brassói nyugdíjasok üdvözlő táviratára most érkezett válasz a király magántitkárától. A távirat lefordított szövege a következő: Sozulescu urnak, a Brassói Nyugdíjasok Egyesülete elnökének, Brassó.

Öfélése mélyen meghatva a Péles-kastély ötvenéves fennállásának alkalmából hozzá intézett üdvözlő táviratuktól, megbízott azzal, hogy továbbítsam Önökhöz legszívebb köszönetét és jókívánságait.

A király magántitkára:

Pulu Dumitrescu m. p.

— BRASSÓI PIACI ARAK: Marhahus levesnek I. 18, marhahus pecsenye 34—36, Sertéscombja 30, karaj 36, zsirszalonna 30, zsír 40 lej kg.-ként. Tojás darabja 1.50—1.70, csirke párja 30—90 lej. — Élőállatok: Export-ökör 9—11, sertés 18—20 lej kg.-ként élőszuliban. Igás ökör 4000—6000, ló 2000—6000, luxus-ló 10—16 ezer lej darabonként. — Terményárak nagyban: Buza 360—400, rozs 220—250, árpa, sör 250—240, árpa, takarmány 180—190, zab 200—220, Tengeri, szemes 210—230, lencse, nagyszemű 500—550, bab, fehér 250—300, burgonya 80—110 lej métermázsánként. Takarmányárak nagyban: Széna, préselt 110—130 széna, laza 80—100, szalma, laza 50—60, korpa 130—140 lej métermázsánként.

A kereseti lehetőség folyton csökken! Ugy kell tehát bevásárolnia, hogy pénzéért

TELJES ELLENÉRTÉKET

kapjon! — EZÉRT szövetet és bélésárut vásároljon

VESTISNÉL BRASSÓ, LENSOR 22,

ahol Ont a legjobban és legolcsóbban és legteljesebb megelégedésére szolgálják ki

KÉRDEZZEN MEG VALAKIT, AKI MÁR VISELT VESTIS-SZÖVETET!

Kényszerű faji vita a brassói hitlerista lappal

Szíves elnézést kérünk, ha netalán ezzel a jelentéktelenné látszó Kronstädter Zeitung ügyével az olvasót ismét untatnunk kell, de nem térhetünk ki az elől, hogy a brassói hitlerista lapnak immár másodszer is meg ne mondjuk és oda ne mondjuk, hogy tudatosan és rosszdindulattal hamisított, amikor eltagadta és elköndözte, hogy Dollfuss merénylője nemzetiszocialista.

A K. Z. most rádió-vételekkel mosakodik. Természetesen a berlini rádióval hozakodik elő, amely azt mondotta, hogy a merénylő kommunista. Közben a világ összes rádiói, összes lapjai és összes diplomatai ma már hivatalosan megállapították, hogy a merénylő nemzetiszocialista.

Az egész ügyről nem is érdemes beszélni. Az egész világ egyvéleményen, csak a K. Z. — ellenzékieskedik. Válgak egészségére.

És éppen ezért, nem a látszólagos érdembeliséggel szállunk most vitába, hanem a sorok közé elbújtatott valódi tendenciával. A K. Z. minden alkalmat és módot megragad ahhoz, hogy lezsindossa a Brassói Lapokat. Ez a politikája. Nyilván ezt a politikát most egyre sürűbben „gyakorolni fogja”, mert ez parancsa is. A Sachsntag félreérthetetlenül kimondta, hogy a szász lapok megszüntek magántulajdonok lenni és ha azok is, kötelesek engedelmessé válni a szélsőjobb célkitűzések parancsszavának.

Tehát kötelesek most már — zsidózní. Ennek a zsidózásnak méregfogát ki kell már egyszer tépni és végezni kell vele. Most az elején. A Sachsntag által kiadott ukáz alkalmazásának legelején. Hogy ne untassuk aztán többet vele az olvasót.

Tehát igenis a B. L.-t zsidó alapította. Ezt a titkot nem kellett leplezni. Nehai alapítónk neve évtizedeken át rajta állt a lap homlokán. De a K. Z. már ismét hamisít, hiszen jól tudja, hogy a lap alapítója halott és a lap tulajdonosa és kiadója egy a romániai törvények paragrafusainak szemelőtt tartásával megalkított részvénytársaság, amelynek nincs faja, nemzetsége és vallása. A jogszemély szerencsés teremtmény: rajta nem lehet antropológiai vizsgálatokat végezni. Szerencsére nincsenek ősei.

Ennek a részvénytársaságnak lapja a Brassói Lapok. Erdély magyarságának harcos, erős és tudatos organuma ez a lap. Célkitűzésében százszázalékosan, nem igaz: százegyszázalékosan magyar. Ennek megállapítása egyébként nem tartható a K. Z.-ra. Ebben a kérdésben ítéletet mondott Románia kétféle ma gyarsága.

De ha már fajt kell kutatni, mert ma az ember a pedigénél kezdődik, hát jó, kutassunk tovább. A főszervezője keresztény és állítjuk és ha parancsolják, igazoljuk, hogy újságírói és tudósítói karának, technikai és adminisztratív személyzetének legalább nyolcvan százaléka keresztény. Legalább nyolcvan százaléka! Lehet, hogy kilencven. Sohasem számoltuk, mérlegettük és kutattuk, hogy ki közöttünk „hetediziglen” zsidó vagy bulgár, sváb, vagy zsidó, örmény, vagy román? Annak a hatalmas együttetésnek, amely ma a B. L. egészét jelenti, itt van igaza a K. Z.-nak — fajlistának kell lenni és megjelenésünkben, szavunkban és hangunkban azok is vagyunk, mert magyarok vagyunk.

A gép, amely nyomja a lapot német, a festék svájci, az öntőmunkás román, a bengeranyag talán holland, de a lap százszázalékosan magyar, fajlistára és fémjelzett, makulátlan és gerinces és mert az, azért állanak mellette a magyar tömegek zárt sorokban és szeretettel.

A hitleri faj-elmelet szerint — ha idáig bogarászunk — a K. Z. is — zsidó lap. Annában, mint mi, ő is az: az általa lezsindított Brassói Lapok rotációségén nyomják már évek óta ezt a szász lapot.

De elég a mellékvágányokból és elég a mellék-kérdésekből. Sőt elég a főkérdésből is.

Megmondtuk és kimondtuk végre, hogy velünk ebben a kérdésben tovább vitázni nem lehet, mert nem fogunk.

Mi nem a szász néptömegeket szolgáljuk és így nem az ő fajkritikájukat respektáljuk. A B. L. a magyarság lapja és egyedül Románia kétféle kisebbségi néptömegeinek felelős. Ez a tömeg, a mi tömegünk, nem von felelősségre bennünket, mert tizenöt esztendő alatt megismert bennünket.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nyaktár a Brassói Lapok Könyvtárában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

A fejünk bubjától a cipőnk sarkáig ismer bennünket.

És mert ismer, velünk tart, szeret és hisz annak a lapnak, amelynek 1935 októberében oda le kellett ereszkedni, hogy faj vitát tart a Kronstädter Zeitunggal. Egy kicsit szégyeljük magunkat. Egy kicsit nagyon.

A brassói bíróbizottság közgyűlése

Október 21-én tartja rendes évi közgyűlést a brassói bíróbizottság a Vasut-utcában levő Pest-szálloda külön termében. A közgyűlés este fél kilenc órákor kezdődik.

Az Ivria ping-pong versenye

A brassói Ivria sportegyesület ping-pong szakosztálya október 8-án, vasárnap a tanácsteremben házi ping-pong versenyt rendez. A versenyre, amely iránt általános érdeklődés nyilvánul meg, vendégeket is szívesen lát a vezetőség.

Az adósok brassói szervezete is megmozdult

A Gewerbevereinban tartják az első illikozó gyűlést

Brassó, október 8.

Az adósok elleni országos tiltakozás hullámai Brassóra is átragadtak. Bukarestben az adósok hetenként gyűlésznek és követeléseikkel állandóan rohamozzák a kormányt. Tekintve, hogy a gazdasági helyzet mélyülése folytán a konverziós intézkedések alig érzékelik enyhítő hatásukat, Brassóban is megindult a mozgalom az adósok megmentésére és a városi adósok végleges rendezésére.

A brassói mozgalom élén Bancila Jon nyugalmazott tábornok áll, a vezetőségben pedig politikai felfogás nélkül az összes eladósodott

polgárok helyet foglalnak. Hosszas előkészületek után vasárnap reggel nyolc órákor a „Gewerbeverein” helyiségében megtartják első gyűlésüket a brassói adósok.

A gyűlésen a gyermekcipőkben járó mozgalom vezetői, valamint a különböző adósok fognak felszólalni és ismertetik majd azokat a módokat, amelyek az összes kategóriájú adósok helyzetét megkönnyíthetné.

A világháború után ez az első eset, hogy Brassóban az adósok nyílt gyűlésen követelik jogaik teljesítését.

Mennyiben érinti a menetrend-változás Brassót

A beérkező és kifutó vonatok menetrendje

Brassó, október 7.

F. hó 7-én, szombaton életbelépett az Államvasutak új menetrendje. A menetrend Brassót érintő rendelkezései a következők:

BRASSÓBA ÉRKEZNEK:

Bukarest felől:
41. sz. gyors érk. 1 óra 05, 23. sz. gyors 4.00, 305. sz. szem. 5.20, 309. sz. szem. 9.55, 301. sz. személy 11.55, 31. sz. gyors 13.29, 3. sz. Rapid 17 óra 02, 303. sz. személy 19 óra 51, B. P. Orient érk. 20.27, hétfőn, szerdán és pénteken, 21. sz. Rapid érk. 22 óra 44 perckor.

Halmi-Nagyvárad felől:
322. sz. személy 0.03, csak Kolozsvár, 42. sz. gyors 4 óra 47, 320. sz. személy 6 óra 45, 4. sz. Rapid 15 óra 22, közl.: szerdán, pénteken.

Molnár Róza képkiallításáról

Brassó, október 8

A brassói Elite-kávéház termeiben szombaton nyílt meg Molnár Rózáé, a kivételesen finom tehetségű erdélyi festőművésznőnk kiállítása. Molnár Róza nem bemutatkozó vendég Brassóban: kiállításait évről-évre megismétli, egész művészi fejlődése itt játszódott le szemünk előtt a piketúrája szorosán hozzá tartozik Brassó intellektuális képehez.

Molnár Róza ezuttal már mint teljesen kiforrott, hiánypontlanul kész alkotó művész jelentkezik. A tépelődéseken, iránykereséseken, különböző irányzatok között való tévelygéseken túl van már: az a gazdag anyag, amit idei kiállításán felsorakoztat, véglegesen kialakult művészi egyéniséget tükröznek elénk. Molnár Rózát nem lehet egyik festészetű iskolá falai közé sem beskatulyázni. Fel fogásban, stílusban, színekben, témamegválasztásban sajátos utakat tört már magának. Van képe, ahol a naturalista elem uralkodik, mint például a „Vak újságár”. S van festménye, így a miniatűrűen ható „Esti képek”, ahol formákkal, színekkel stilizál, benyomásokkal, hangulatokkal játszik.

Kiállítási anyagát általánosságban három csoportra lehet osztani. Az első csoportba

portra talán nagy vásznai tartoznak, a melyen szociális témákat old meg, sokszor megrázó. Szinte agitatív erővel. E csoportban négy képe emelkedik ki: a „Vak újságár” — a cím tökéletesen fejezi ki magát a festményt, az „Anyaság”, amely az anyai sors társadalmi szomorujátékának víziója, a „Házépítés”, amely a nagyváros éivár és öldöklő bémunkájának fotográfiája és a „Kis cseléd”. Ez az utóbbi kép drámai szonokliát a kifejezés legegyszerűbb eszközeivel. A tér közepén elnyílt parasztleány, ormotan dagadt, formátlaura robotolt kezekkel. A háttér: petroleumlamp. Szociális költészet néhány vonallal és színnel.

A második csoportot egy festmény sorozat alkotja: az „Esti képek”. A művész lírai felvételei az alkonyati és éjszakai városról. A szürkületben trappoló kontinens. Hid, elvesző árnyakkal és két ködös, összefolyó figurával. Álomszerű templomi iv, melléapulva apró, bizonytalan házikók. Mintegy illusztrációk finom, régi, romantikus Krudy-régényekhez.

A harmadik csoportb önarcképei tartoznának. A művész belső vívódásait tolmácsolják a legközvetlenebbül ezek a képek, szomorú, finom és lágyan mosolygó portrék. Különösen megkapó a gondolatilag oly érdekes és kivételben hibátlan „Álarc”. Egy női fej, amely letargikusan, fáradtan mered előre s közvet-

Zernest felől:

234. sz. személy érk. 6 óra 54, 236. sz. személy 14 óra 26.

Borzaforuló felől:

4256. sz. személy 8.45.
4258. sz. személy 18.48.

BRASSÓBÓL INDULNAK:

Bukarest felé:

302. sz. személy 1.25, 24. sz. gyors 3.00, 42. sz. gyors 4 óra 59, 304. sz. személy 7 óra 30, 22. sz. Rapid 8 óra 53, P. B. Orient 13 óra 50, hétfő, csütörtök, szombat, 310. sz. személy 14 óra 38, 4. sz. Rapid 15 óra 30, 306. sz. személy 17 óra 53, 32. sz. gyors 19 óra 30.

Nagyvárad-Halmi felé:

41. sz. gyors 1 óra 20, 317. sz. személy 7 óra 31, 31. sz. gyors 13.44, Bukarest-Páris. 319. sz. személy 14 óra 42, 3. sz. Rapid 17 óra 13, közlekedik kedden, csütörtökön, vasárnap. 321. sz. személy 21.00 Kolozsvár.

Arad felé:

23. sz. gyors 4 óra 15, Bukarest, Budapest, Prága. B. P. Orient 20 óra 35, hétfő, szerda, péntek, 21. sz. Rapid 22 óra 57, Budapest, Bécs, Páris.

Fogaras-Szeben felé:

205. sz. személy 6.00, 207. sz. személy 13 óra 35, 209. sz. személy 20.00, Fogaras.

Mádéfalva, Csikszere, Marosvásárhely felé:

413. sz. személy 5 óra 35, 415. sz. személy 13 óra 45, 417. sz. személy 17 óra 35.

Bereck felé:

413. sz. személy 5 óra 35, 417. sz. személy 17 óra 35.

Zernest felé:

233. sz. személy 7 óra 34, 237. sz. személy 19 óra 32.

Borzaforuló felé:

4255. sz. személy 5 óra 46, 4257. sz. személy 14.35.

Felvilágosítás és vasuti jegyek

„EUROPA” MENETJEGYIRODÁBAN

Korona épülete.

GÁBOR ISTVÁN:

MARGÓ

JÖNNEK A HUSZÁROK

Balázs Béla mondja, hogy minden művészet osztályművészet. Vagyis annak az osztálynak a gondolatait, érzéseit és tendenciáit juttatja kifejezésre, amely teremtette.

Ugyan, ugyan — mondja a mozilátogató. Nem kell agyonanalizálni a dolgokat. A filmes szórakoztatni akar és gyönyörködtetni. Neveesen a közönség ezekben a szomorú napokban...

Itt vannak például ezek a német bohózatok. Csupa ártatlan humor. A régi kazárnya-élet. Az őrmester hegyeshajuzos, mérges képe, aki alapjában véve egy igen jó ember. És az a sok kedves tréfalkozás, benn a bakák szobájában. Azok az éjszakai mulatságos kisköcsök. Az ember néha halálra neveti magát...

A mozilátogató közönségnek valóban nem kötelessége huszonöt lefűrt analízálni s megfigyelni az ideológiai csempeszékeket.

A mozilátogató egész napi fáradtság után megy a moziba. Őszerinte a film vagy jó, vagy rossz. Ha lekötötte és szórakoztatta két órán keresztül, rendben van. Minden más esetben a film rossz...

Pár nappal ezelőtt néztem meg a „Jönnek a huszárok”. Ez is egy ilyen katonai bohózat. Rövid tartalma: Bimbo, a cirkuszi bohóc, behívót kap a huszárokhoz. Otthon a műlovar egy fényképet küld a számára. A fényképen, egy kissé trüfizmódú szőke asszony szerelmes sorokat küld Bimbonak. Mellékelt levélben pedig bevallja, hogy gyereke van tőle, még abból az időből, mikor egyszer a ligetben a sötétben találkoztak. Bimbo, bedúl a műlovar tréfájának. Mikor bevonul és az őrmester feleségében ráismer a neki küldött képre, kétségbe van esve. A műlovar ugyanis véletlenül éppen az őrmester feleségének fényképével tréfálta meg Bimbot.

Nos, van itt azután félreértés, jó primitív német humor és jó katonás szellem. Van izléstelen fordulat, de mindvégig kihangsúlyozottan és állandó fenntartással megerősítve, hogy: hát mégis csak szép élet a katonalelet...

Mert egészen nyíltan hangsúlyozni, a háborús és katonai élet nagyszerűsége mellett állás foglalni, a filmes sem mer. A közönség annyira mégsem naiv, hogy zsebre vágjon militarista lelkesedést. Talán még ott ül a karzaton két lábát vesztetten az nyomorék, aki tisztában van, mit jelentett a „jönnek a huszárok”. Talán még ott van a közönség sorában a felszemű, akinek a „jönnek a huszárok” vitte el a szemévilágát.

Még tulságosan sokan vannak, akik emlékeznek s akik itt járnak közöttünk. Nem, nem. A filmproducer nem csinál ilyen hibákat. Beburkolja inkább a tendenciát s a militarista szelmelet komikumba mártja. Szeresse csak meg a közönség a katonai indulókat. Szokja meg a katonaruhát és a katonai tréfákat. Ne irtózzon a katonalétől. S ha ez megvan, akkor minden rendben. Akkor majd jöhet minden előről, akkor majd jöhetnek megint a huszárok!

S talán ha ezeket átgondolja az ember, nem is egy olyan odadobott vagy hányaveti mondat az, hogy az imperializmus élén a filmes lovagol...

KULTURBESZÁMOLÓ

Kassák Lajos folyóirata négy évfolyamon keresztül „Munka” címen jelent meg. Most az ötödik évfolyamtól kezdve Kulturbeszámoló címen jelenik meg. Kassák kifejtéi állásfoglalását jobb és bal-

A B. L. minden előfizetője havonként egy gyönyörű új regényt kap!

FIZESSEN MOST ELŐ, október 15-ikétől lapunkra hogy már az októberi regényünket is megkaphassa (Részletes tájékoztató lapunk 2 ik oldalán)

oldali irodalmi kérdésekben olyan irányban, hogy akceptálja a jobboldali irodalmat. „Az író — mondja Kassák — nem él légüres térben, hanem függvénye kora társadalmi viszonyainak.”

Külsőben Kassák kijelenti, hogy ezen évfolyamtól kezdve az osztályok fölé emelkedett.

Mindenesetre érdekes fordulat, hogyha egy író az osztályok kivétel magukból, akkor az nem osztályok alá kerül, hanem egy hirtelen mozdulattal felletük terem és sietve Kulturbeszámolót tart felettük...

SCHILLER DRAMÁK

A „Prager Montagsblatt” írja Schillerrel, hogy majdnem minden ország számára írt drámát.

A „Prager Montagsblattnak” kétség-telenül igaza van:

Franciaország számára Schiller megírta az „Orleansi Szűzét”.

Anglia részére a „Stuart Mártírt”.

Spanyolországának „Don Carlost”.

Olaszországnak a „Fiascot”.

Svájcnak „Wilhelm Tellt”.

És Németországnak a „RABLOKAT”...

A kormány végre fellép

Vajda magához kérette a rendőri hatóságokat és intézkedéseket tett a jobboldali mozgalmak ellen

Mihalache is azt követeli, hogy rendszabályozzák meg a jobboldalt

Bukarest, október 8.

A kormánypárt végrehajtóbizottságának ülése után, amely viszonylagos nyugalmat hozott Vajdáknak, a kabinet minden figyelmét a jobboldali mozgalmak felé irányul. A végrehajtóbizottság ülésén úgy Vajda, mint Mihalache nyomatékosan leszögezték azt, hogy a szélsőjobboldali mozgalmak — amelyekért nem kis mértékben terheli felelősség a most már megrettent kormányzat lelkiismeretét is — veszéllyel fenyegethetnek. Mihalache különösképpen kihangsúlyozta, hogy

a kormánynak minden erővel fenn kell tartania a rendet. Mégpedig két módon kell harcolni a jobboldali áramlatok ellen: egyrészt közigazgatási és igazságszolgáltatási uton, másrészt pedig ellenpropaganda, felvilágosi-

tő munka útján.

A végrehajtóbizottság ülésén kiderült az is, hogy a kormány értesülései szerint

az ország bizonyos területein a jobboldali izgatás méretei felülmúlták már a politikai propaganda megszokott méreteit és ezért általános állami szempontokból megfontolandó intézkedést jelentenek.

A kormány már régebben belátta azt, hogy ezzel az izgatással szemben nem maradhat tétlen s hogy igen erélyes intézkedésekre van szükség. Erre való tekintettel

Vajda miniszterelnök csütörtök este magához kérette a rendőri hatóságok vezetőit, mégpedig Stângaciú tábornokot, a szigu-

ranca országos vezérigazgatóját, Dumitrescu tábornokot, a csendőrség vezérigazgatóját és Vintila Jonescu sziguranca-igazgatót, a politikai ügyek szakértőjét.

Az értekezleten résztvevő Calinescu belügyi államtitkár is. A miniszterelnök a rendőrhatalom vezetőitől felvilágosításokat kért a jobboldali agitációval kapcsolatban. Ezután

Vajda általános vonalakban kiadta az utasításokat a szélsőséges izgatások elfojtására vonatkozólag.

Szombaton délelőtt a rendőrhatalom vezetői a belügyminisztériumban Calinescu államtitkár elnöklésével újabb tanácskozássra ültek össze. Ezen az ülésen az alkalmazandó rendszabályokat részleteikben is megbeszélték.

Dimitroff bocsánatot kért a bíróságtól

Tanuk, akik a bolgár vádlott kapcsolatait tisztázzák

Lipce, október 8.

A Van der Lubbe-pör szombat délelőtti tárgyalását a bíróság külön tanácskozással nyitotta meg Dimitroff bolgár vádlott viselkedésével kapcsolatban. Az volt a kérdés, hogy a vádlott tegnapi viselkedése után a bíróság folytassa-e Dimitroff kihallgatását, vagy ne. A döntés úgy szült, hogy folytatni kell a kihallgatást s így az elnök elrendelte, hogy Dimitroffot vezessék elő.

Dimitroffot elővezették. Közben az elnök kihirdette, hogy

keddtől kezdve a tárgyalást a merénylet színhelyén, vagyis a birodalmi gyűlés palotájában folytatják.

A bejelentés után Dimitroff kért szót. Az elnök az engedélyt megadta. Erre Dimitroff kijelentette, hogy tegnapi viselkedését sajnálja s attól tart, hogy szavait félreértették. Nehéz neki idegen nyelven megértetni magát s nem egészen tökéletes német-tudása magyarázza meg azt, hogy esetleg olyasmit mondott, amit nem akart. Nem akarta például megsejtetni sem a rendőrséget, sem az igazságszolgáltatás bármelyik eszközét.

Az elnök tudomásul veszi a bíróság ne-

vében is Dimitroff bocsánatkérését s aztán folytatja a vádlott kihallgatását.

Münsberg kommunista kiadó és a bolgár vádlottak kapcsolatairól tesz föl kérdéseket. A nyomozás adatai szerint úgy Dimitroff, mint Popov gyakran megfordultak Münsbergnél, ahol abban az időben kommunista üléseket tartottak. Dimitroff tagadja, hogy Münsberget ismerné, vagy a lakásán megfordult volna. Erre az elnök egy tanút szólít elő, aki önként jelentkezett kihallgatásra. A tanu szobalány volt Münsberg kiadónál. Előadja, hogy gyakran 20—25 kommunista volt a gazdájánál. Így volt ez január 30-án is, amikor megérkezett a hír, hogy Hitler kancellár lesz. Erre a hírre gazdájára vendégei menekülésszerűen távoztak. Nehogy együtt találják őket. Ugy hiszi, hogy gazdájára régi vendégei között volt Dimitroff és Popov is.

Dimitroff újra tagad.

Az elnök azután a letartóztatással kapcsolatos dolgokról kérdezősködik. Tanuként a Beierhof vendéglő főpincéjét hallgatják ki, aki előadja, hogy a letartóztatás előestéjén sok kommunista volt a vendéglőben. Köztük volt Dimitroff és Popov is.

sőt a fővádlott, Van der Lubbe is a vendégek között mulatott és biztosan emlékszik, hogy sokáig beszélgetett Dimitroffal.

Dimitroff ezt is tagadja s azt állítja, hogy a kérdéses vendéglőben egyáltalában nem járt.

— Epekö-, vesekö- és hólyagkőbeteg, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfias hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József viz biztos és renklívkül kelle-mesen ható hashajtó s ezért probatatabetegségek-nél is ajánlják.

Fogolylázadás Buenos-Airesben

Buenos Aires, október 8.

Az itteni híres börtönben pénteken délben véres fogolylázadás zajlott le. Abban a pillanatban, amikor az ebédet jelző harang megszólalt, a börtön összes foglyai trióztatós lármában törtek ki.

ránétek magukat a fegyőrökre, lefegyverezték őket, az elvett fegyverekkel lövöldözni kezdtek és hét fegyőrt súlyosan megsebesíttek.

A fogház igazgatósága a lázadás hírére nyomban sorkatonaságot kért, amely rövid idő alatt meg is érkezett és hozzáfogott a lázadás elfojtásához. Először sortűzvet adott, majd gázbombákat dobott a fegyencek közé. A katonaság föllépése teljes sikerrel járt: három fegyenc meghalt és valamennyi megsebesült.

HIREK

Dráma az utcákon

A legunalmasabb dolgok egyike: várni. Unalmas, sőt — idegesítő.

De mit csináljon az ember, ha utcán kell várni, pontosan megadott utcareszezeknél, villamos órák alatt, hirdetőszlopoknál? Amikor palakire kell várni és ez a palaki híres a pontatlanságáról s rendszeresen késik 5-45 perccel?

Az olvasó már régen kitalálta: mit csináljon a szegény randeuzó ember ilyen esetben, — erről van szó. A választ azonban ugyancsak régen megadta erre az élet.

Firkál, rajzol, számol az ember ilyenkor...

A hirdetőszlop, a plakát-kerítés papírján. Ahol — különösen népszerű és frekvenciált sarkokon — egész novellákat, történeteket, drámoletteket lehet leolvasni a plakáttelefirkált plakátokon.

Van például, aki rajzol. Egy moziplakát betűt díszíti, cícmázza. A „mozi” szóban szépen vastagra sraffirozza az m betű három lábát, orrot, szemét, fület ajándékoz az o-betűnek, harkos kraváttal ékesíti a z-et, y-szilónra nemesíti a szerény i-t. A hirdetések üres széle hemzseg a jegyzetektől, üzenetektől. Fekete ceruza, tintaceruza, színes plumbáz, sőt tolltoll is dolgozott itt. Cirkalmazott diák-írások Manciknak, Bözsiknek. Sportklubtársak üzenetei: „Indulunk a kilencnegyvenessel.” Ezek turisták lehettek s üzenetük egy pontatlan, későnkölő kollégának szólt. Hevenyészett szavak: „Kelen telefonált, a kávéházban várunk.” Valamilyen üzleti ügy talán. Bájos, szinte egy verébfejű nagybétiás írás: „Itt jártam Molnár János szep. 20-kán.” Ez az őseemberi őstől; barlanglakók is, kőbaltás emberek is így vészték bele sziklába kéjegyüket.

Gyors számvetés egy keserűvíz-plakát szélén. Száznyolcvanból lemegy 30 és 24 és 18.50 és 9.40 — marad 98.10, ebből még le negyven és harminchat harminc, marad huszonkettő nyolcvan. Később, egy pirosceruza revidálta a számvetést, kijavítja a végösszeget: marad 21.80. Persze pengő. Ki számolhatta itt havi büdzsébeosztását? Milyen pedáns smokk javított bele unalmában?

Színlap alsó végében három kis üzenet. Pár szóban egész kis dráma. Komolyabb talán, mint amit a színházplakát hirdet.

„Nyolcig váralak, nem jöttél. Holnap még egyszer itt vagyok.”

„Ma se jöttél, de már tudom, miért. Pistától mindent megtudtam, ezt még megbánod!!!”

A két férfi-üzenet alatt női írás; mint halk sikoly:

„Az Istenért, ne okoskodjon, mindent meg tudok magyarázni.”

Semmi címzés, semmi aláírás. A folytatás, a csattanó? Talán egy napihírben, a rendőrt hírek rovatában...

Az oszlop tetején a villanyóra kattanós löki előre a mutatót.

Lent apró kis embersorsok, jönnek, találkoznak, távolodnak, — szerelem, szórakozás, sport, — üzet, pengő, gondok, — apró kis betűkben nagy örömek, nagy bánatok.

Aztán jön egy ember. Kis létrával, vödörrel, kefével. Bekené csirizzel az egészet, új plakát kerül a régi fölé. És újra kezdődik az egész...

kr.

— JUNIÁN A MAROSMENTÉN „DOLGOZIK”. Marosvásárhelyről jelentik: Junian volt miniszter, aki, mint ismeretes, az infláció apostolaként az ország minden részében sorozatos népgyűléseket tartott programja és pártja érdekében, most a Marosmentén tette át működése színhelyét. Tegnap Maroshéven tartott nagy népgyűlést az ottani mozhelyiségben, amelyen több ezer ember jelent meg. A gyűlés bevezető részében több földmivel nevében üdvözölték, majd dr. Vanea József marosvásárhelyi ügyvéd, a marosmegyei tagozat elnöke ostromozta nagy beszédben a kormány hibáit. Ezután dr. Olteanu brassói ügyvéd, az ottani tagozat elnöke beszélt, majd Junian volt miniszter megtartotta nagy beszédét az inflációról, amelyben elmondotta, hogy a stabilizációt a tőkésék csinálták. Megnyugtatta a tisztviselőket és a nyugdíjasokat továbbá, hogy az infláció esetén, arányosan fogják emelni a járandóságait, hogy károsodás ne érje őket az inflációval.

— Déván nem lehet olcsóbb a villanyáram. Tudósítónk jelenti: A dévai villamosáram magas tarifáját a városi tanács annak idején a villamostelep meghallgatása és hozzájárulása nélkül 15 lejre szállította le. A villamosüzem a meghozott határozat ellen tiltakozást jelentett be és a temesvári közigazgatási felülvizsgálati bizottsághoz felebbezett. A felülvizsgálati bizottság a sérelmes városi határozatot megsemmisítette arra való fivátkozással hogy a városnak nem volt joga a fenti határozatot meghozni mivel a villanyáram díjának megállapítására vonatkozólag egy 1903-ban kötött szerződés van érvényben és a város a hozott határozatával ezt a szerződést megszegte.

— Elítélték egy marosvásárhelyi újságíró. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi törvényszék Russu-ianácsa előtt ma Gyulai Zsigmond marosvásárhelyi újságíró állott vádlottként, aki, mint a marosvásárhelyi „Reggeli Újság” c. napilap felelős szerkesztője, 1932. novemberében a budapesti „Duna-posta” sajtóiroda táviratai alapján egy cikkben arról írt, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök békés uton óhajtja a revíziót, míg másik cikkét azért inkriminálta az ügyészség, mert abban azt írta meg, szintén budapesti sajtótávirat alapján, hogy az angol parlamentben pártolólág terjesztették elő a békeszerződés revíziójának ügyét. A vádlott hangzottatta a bíróság előtt ártatlanságát, mert a sajtóiroda táviratait kommentár nélkül közölte. Dr. Ferenczy Zsigmond magyar-párti képviselő védbeszédében védeence felmentését kérte, tekintettel arra, hogy a kérdéses inkriminált cikkeket a világ összes lapjai közölték, így a bukaresti román lapok is. A bíróság rövid tanácskozás után bűnösnek találta Gyulai Zsigmond lapszerkesztőt álmellenes izgatásban és bűncselekményéért kéthavi fogságra és ötezer lej pénzbüntetésre ítélte. Gyulai és védője megelégedett az ítéletet a marosvásárhelyi táblához. Az ügyész megnyugodott az ítéletben.

ABLAK

A spleen, dédapáink lelki gyerekbetegsége, még mindig nem veszett ki, csak ma másképp hívják, a mai spleennek buck a neve. Mi az a buck? Definíció helyett példával szolgálunk. Páris két legbuckosabb művésze Van Dongen, a hollandi és Foujita, a japán festő. Páris elvárja tőlük, hogy buckjukkal szórakoztassák. Foujita arany fülbevalóval, japán selyemkimonóval hordozza életunalmát a legparazarabb éjszakai lokálokban. Minden öt percben megnézi drágakövekkel kirakott óráját. Ilyenkor megkérdezi: Meddig tart még az élet? A mondásból szállóige lett. Van Dongen buckja nem ilyen mélabus, több benne a kiábrándult cinizmus. Megírta az újságokban, hogy csak egyféle festék ér leki, a női szájfesték. Foujita elolossa ezt az újságban. Nyomban kijelenti, hogy csak egyféle vászonra kíváncsi, a szép nők bőrére. Abba hagyja a festést és felcsap telopálóművésznek. Szép képeket fest gazdag amerikai nők kezéfejére. Ez mind szép, kedves és divatos, de nem ez az igazi buck. Igazi „buck”-ja annak a vergődő élet-páriának van, aki a tanácsatlanság és kilátástalanság örvényében kötél és a konyhakész között talogat. Ez a párisi buck, ez a jóllakott nagy és féloilág uri huncutsága csupán. Talmi. És osloba. Buckja volt azonban annak a százszentendős magyar parasztnak is, aki századik születésnapján felkötötte magát, azzal az indoklással, hogy nem tud megbarátkozni az élettel.

Dertil Rudolf, az osztrák véderő őrszeméje a napokban merényletet követett el Dollfuss kancellár ellen. Kitént, hogy a merényletet a náciák készítették elő. Ez a kép egyébként a legelső, amely a merénylő fiatalemberrel készült s azt képtáviró útján küldték szét a világ minden részébe.

— ORVOS, PATIKUS ÉS KERESKE-DŐ, MINT POLITIKAI UTCASEPRÓ. Kremsből jelentik: Érdekes csoportot kísérték végig a város utcáin szuronyos csendőrök. Jómódu, ismert polgárok, köztük egy jónévű orvos, egy gyógyszer-tartalajdonos, a város legnagyobb fűszer-üzletének tulajdonosa, egy zongorakereskedő, egy rádiószerező, — valamennyien seprőkkel, surolókéfékkel, csöbrökkel felszerelve fogtak neki a csendőrök utasításai alapján a munkának. Horogkeresztes jelvényeket, felírásokat kapartak, tisztítottak le a házak falairól. A nem mindennapos politikai utcaseprőnek óriási közserege volt.

— UNATKOZTAK-E AZ ADVENTIS-TAK. Marosvásárhelyről jelentik: Érdekes rágalmozási pert tárgyalt ma a marosvásárhelyi törvényszék. Az ügy előzményei egy beadványra vezetnek vissza, amelyet Steinmeier Vilmos adventista prédikátor adott be a marosvásárhelyi csendőrpáncsnoksághoz és amelyben Szilágyi Pál és Szász György nevű adventista hívei nevében hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolta meg Mihailache Petru marosvécsi csendőrmestert. A beadványban kifejtette a prédikátor azt, hogy a marosvécsi csendőrmester egy alkalommal beidézte magához a két panaszt valamilyen ügyben és, mivel a csendőrsnek nem volt vágott fája, a két gazdával vágatta egész nap a fát. A csendőrmester sérelmesnek találta magára nézve a vádat, amely alól felettes hatóságai tisztázták és ezért az adventista prédikátort rágalmozás címén jelentette

tője, 1932. novemberében a budapesti „Duna-posta” sajtóiroda táviratai alapján egy cikkben arról írt, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök békés uton óhajtja a revíziót, míg másik cikkét azért inkriminálta az ügyészség, mert abban azt írta meg, szintén budapesti sajtótávirat alapján, hogy az angol parlamentben pártolólág terjesztették elő a békeszerződés revíziójának ügyét. A vádlott hangzottatta a bíróság előtt ártatlanságát, mert a sajtóiroda táviratait kommentár nélkül közölte. Dr. Ferenczy Zsigmond magyar-párti képviselő védbeszédében védeence felmentését kérte, tekintettel arra, hogy a kérdéses inkriminált cikkeket a világ összes lapjai közölték, így a bukaresti román lapok is. A bíróság rövid tanácskozás után bűnösnek találta Gyulai Zsigmond lapszerkesztőt álmellenes izgatásban és bűncselekményéért kéthavi fogságra és ötezer lej pénzbüntetésre ítélte. Gyulai és védője megelégedett az ítéletet a marosvásárhelyi táblához. Az ügyész megnyugodott az ítéletben.

— MEGLOPTAK EGY VOLT MAGYARPARTI SZENÁTOR. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Dr. György József volt magyarpárti szenátor, mezőiklandi földbirtokos feljelentést tett az ottani csendőrségen, miszerint ismeretlen tettesek felfeszítették irodáshala fiókjait és onnan majdnem ezer lej készpénzt vittek el. A csendőrségi a tett elkövetésével a volt szenátor két cselédleányát, Molnár Annát és Kertész Erzsit gyanúsítja, akik azonban alhatatosan tagadják a bűncselekmény elkövetését.

— Gyepmesteri telep, amely megbénít egy iparvállalatot. Tordáról jelentik: Torda város tanácsa egy korábban hozott határozatával kimondotta, hogy az ugynevezett gyepmesteri telepet a jelenlegi helyről egy más helyre telepíti át. E határozat végrehajtása nagyon kellemetlen helyzetbe hozná a város egyik virágzó iparvállalatát, a Tompa Testvérek-féle kerámiai ipart, amely nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is gyönyörű eredményeket produkált. Az a hely ugyanis ahova a város a gyepmesteri telepet átvinné akarja, a gyár részére a legfontosabb nyersanyagot szolgáltatja, amely, ha dögteleppé változik át, a gyár részére értéktelenné válik.

★ FLEISCHMANN H. Dentist fogászati rendelőjét Kórház-utca 27. sz. alatti saját házába helyezte át.

— FURCSA BETÖRÉS, AHO A BETÖRŐK NEM KELL AZ EGÉSZ PÉNZ. Szilágyosmlyéről jelentik: A napokban betörés történt a kémeri község-házán. Ismeretlen tettesek feltörték Herskovics Béla aljegyző asztalát, ahová az aljegyző az adóból beinkasszált 11 ezer lejt helyezte el. Az aljegyző későn érkezett meg a pénzzel a városházára, itt nem találta meg már a pénztárost, kénytelen volt irodáshala fiókjában elhelyezni a pénzt. A tettesek nem vitték el a fiókba elhelyezett egész összeget, hanem csak hétezer lejt, négyezret a fiókban hagytak. tekintettel arra, hogy az aljegyzőt letartóztatásba akarták helyezni, ez somlyón lakó nővérehez fordult segítségért, hogy a pénzt visszatéríthesse, azonkívül pedig feljelentést tett az ügyészségen ismeretlen tettesek ellen.

— Elvált férj, aki kifosztja a feleségét. Nagyváradról jelentik: Tóth Sándorné nagyváradi lakos feljelentést tett a rendőrség ellen, Tóth Sándor ellen, betöréses lopás miatt. Tóthné vallomása szerint Tóth Sándor — akitől azért vált el, mivel többszörösen szembekerült az államhatóságokkal — felhasználva felesége távollétét, megjelent annak lakásán az összes fiókokat, szekrényeket feltörte és teljesen kifosztotta a lakást. Az asszony — akit annyira kifosztott a lelkiismeretlen ember, hogy a rajta levő ruhán kívül semmije sem maradt, sirva könyörgött a rendőrségnek, hogy fogják meg a tolvaj urát, hogy legalább legszükségesebb dolgainak egy részét vissza tudja szerezni.

— A GYÓGYITHATATLAN GYOMORRAK SZÁMLÁJÁRA. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Szász Jánosné újfalui negyvenkilenc éves asszony, aki már évek óta gyógyíthatatlan gyomorrákban szenvedett, végső elkeseredésében tegnap délután lakása csürjében, egy kötéllal felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Temetésére megadta az ügyészség az engedélyt. Az öngyilkos asszonyt férje és három gyermeke gyászolja.

— Testvérharc a bunda körül. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi rendőrség szombaton délelőtt letartóztatta Cotrus Romulus joghallgatót. A fiatal diákot bátyja, Cotrus Vasile nagyváradi ügyvéd jelentette fel bundalopás miatt. Az ügyvéd azzal vádolta a fiút, hogy az minden bejelentés nélkül elvitte az irodából az ügyvéd 15.000 lei értékű bundáját. A joghallgató azzal védekezett, hogy a bundát azért vitte el, mert bátyja augusztus óta dolgoztatta irodájában és nem volt hajlandó kifizetni a járandóságát. A bundát el akarta adni, hogy ilyenképpen hozzájuthasson a követeléséhez. Tekintettel arra, hogy az ügyvéd nem vontá vissza a feljelentést, Cotrus Romulust átadták a nagyváradi ügyészségnek, ahol a vizsgálatot folytatják ellene.

Kérjék a legujabb

gyümölcsfa és szőlőoltvány

árjegyzékünket.

Ambrosi—Fischer és Tsai R.-T.

Alud—Nagyenyed.

DÉNES KATÓ:

Nehéz az út Budapestig és nehéz az élet Budapesten

Budapest, október 8.

Az egész ott kezdődik, hogy az ember elérkezik a román határra és szívszorogva nyitogatja ki a csomagjait: jön a vámvizsgálat. És aki már régebben nem járt országhatárokon keresztül, az nem tudhatja, hogy Romániából kimevet nem is a csomagjait kell kinyitnia, hanem a retiküljét, a puderdobozát, a pénztárcájának legrejtettebb rekeszeit, sőt mitöbb: a magánleveleit is.

Ugyanis a román határon csak a pénzre utaznak. Az utazó pénzére.

Semmi valutát nem engednek át. Néhány lej és maximum öt pengőt.

Akinél többet találnak, elveszik. Akinél nem találnak, azt levették, mert nem hiszik el, hogy nem visz többet. Altalában akármít csinál az ember, nem nyerheti meg a vámossal bizalmát és semmi olyat nem mondhat, amit elhisznek neki.

A csomagokat tehát anélkül, hogy megnézték volna, be is zárhatom.

De nem úgy a retikülömet. Pénz, az nincs. Mert az csak természetes, hogy az ember — mivel legális úton nem lehet, — dugiban viszi a pénzét.

Csak néhány magánlevél van a retikülben. Részben rokonokhoz, részben két szállodához. A pesti szállodák hirdetnek a romániai kisebbségi lapokban és mivel a hirdetés árát nem utalhatják át, lelakhatja az újságíró.

Lelakhatná. Ha a vámossal ki nem bontaná a kiadóhivatal igazoló levelét és mint burkolt valutaiskolához szolgáló segédeszközt el nem konfiskálná.

Ez csak természetes. Ha valaki Pestre megy, az éljen a levegőből. Mert pénzt nem vihet, leveleket nem vihet, egyáltalában semmit nem vihet. Legfeljebb ócska télikabátját, de azt is csak leplembálva. Nehogy, ha visszajön, azt higgyék róla, hogy új.

De kibontják és lelkiismeretesen végigolvassák a családi levelezést is.

— A féltve őrzött titkokat jobban el kell dugni — mondja viccesen a vámossal, miközben szorgalmasan olvassa, hogy Berta néni hálisten jól érzi magát, hát a maguk becses egészsége hogy szolgál?

S mivel az ember keze, ha nem is az ajándéktól, de a dühölt reszketni kezd, a vámossal gyengéden megfogja és megérdeklődik, hogy miért olyan ideges, nagyszád?

Aztán lassan vége van ennek is. Több levél sincsen, családi körülményeim teljesen tisztában vannak, tovább mennek hát.

A magyarok bemenet csak enyhén vizsgálják. Ők is pénzt keresnek.

Levélfosztva megérkeztem Budapestre. Szívszorogva szállók taxiba, azonnal az X. utca Y. szám alá megyek, hogy dugiban átutalt pénzemet felvegyem, mert különben az autót sem tudnám kifizetni. A pénz szerencsésen megérkezett.

A taxis már ismerheti a címet, mert pontos utbaigazítást ad az emeletet és ajtószámot illetőleg. Aztán elmegyek a szállodába. Igazoló levél már nincs, de pénzért azért adnak szobát.

Bristol szálloda. Dunapart. Szédítő fényár és forgalom. Csupa idegen. Angolok, németek, franciák, svájciak. Magyar jóformán nincs is. Eltekintve attól, hogy a hallban Verebes Ernő egy újonnan felfedezett angol csillagot fotografa.

Az étteremben német énekesnő dirigálja a zenekart. A házi-bárban osztrák énekesnő dirigálja az — idegeneket.

Kinn, a dunaparti kávéházi terrazon hihetetlen nagy embertömeg. Bábeli nyelvezavar. Pazar elegancia.

Egy menü három pengő. A melleffem lévő asztalnál kidülledt szemű japán pincset tányérból etet a gazdája. Szemben, a villamosmegálló előtti padon négyen ülnek. Pontosan ebéldidő van. A négy ember közel másfél óráig ült a padon közel husz villamos ment el előttük. Egyre sem szálltak fel.

Ebédelték: „Mindent a szemnek, semmit a száznak.”

A kutyus időközben jóllakott illedelmesen még hagyott is a tányéron kis maradékot. Ő teheti.

A négy ember ott a padon, megeshmőzött és továbbáll. Hiszen az ebéldidő már letelt.

Ez a Dunapart.

Még egy albizottság szavazott:

A német zsidók kisebbség-védelme

ebben a bizottságban 12:1 arányban határozattá emelkedett

Lapzárta kor jelentik:

A politikai bizottság egyik albizottsága előtt szombaton került letárgyalásra az a francia javaslat, amelynek értelmében a Népszövetség kimondja, hogy a németországi zsidókat kisebbségeknek kell tekinteni s így a németországi zsidók igényelhetik a kisebbségi védelmet.

A francia javaslatot az albizottság 12 szavazattal 1 ellenében elfogadta. A javaslat ellen egyedül Keller német képviselő szavazott. Az olasz és magyar delegátusok is megszavazták a javaslatot azzal a kikötéssel, hogy az nem nyújt jogcímet egyetlen államnak sem arra, hogy a rávaló hivatkozással bármelyik állam belügyeibe beleavatkozzék.

Az albizottság tárgyalta a hatodik főbizottság előtt már letárgyalt javaslatot a kisebbségvédelmi eljárás tikéltetéséről és kiterjesztéséről. Ezt a javaslatot azonban az albizottság nem szavazta meg.

Genf, október 8

A „kis ostromállapot” mit sem ér

Véres harcba keveredtek a spanyol munkások és munkaadók

Madrid, október 8.

Az új kormány első intézkedése, a rend biztosítása érdekében, az ugynevezett kis ostromállapot kihirdetése, a jelek szerint, nem bizonyult elégségesnek. Az elégedetlenkedő munkástömegek izgalma a bizonytalan politikai helyzet miatt egyre nő és pénteken délután súlyos kiróbbanásokhoz vezetett.

Pénteken Ouidatrealban a munkások és a munkaadók egyszerre tartottak gyűléseket. A gyűlések befejezése után úgy a munkások,

mint a munkaadók az utcára vonultak és tüntetni kezdtek. A két tüntető menet összehatalálkozott és az egyik munkás támadó felépülésére össze is verekedett.

Szabályos harc fejlődött ki a két csoport között.

Fegyverek kerültek elő és rövid félóra alatt kétszáz lövés dördült el a két oldalról. A kivonult rendőrség és sorkatonaság csak nehezen tudott rendet teremteni.

A lövöldözésnek ötven súlyos sebesültje van.

Valutaüzért és félmillió lej értékű valutát fogott a bukaresti rendőrség

Az elfogott üzér bűntársait is bevallotta

Bukarest, október 8.

Szenzációs fogást csinált szombaton a rendőrség. „Feketevalutásokat” fogtak le, akik nagyban operáltak a „fekete tőzsdén”.

Ionescu Jean rendőrkormányzó már napok óta élénk figyelemmel kísérte Seltzer tőzsdeügynök működését, akit azzal gyanúsított, hogy titokban nagyszámú ide-

gen devizával kereskedik, áthágva ezzel a devizatörvényt. Szombaton délelőtt azután sikerült tettenérni a valutalovagot.

Seltzer gyanútlanul indult a helyiségekbe, ahol a feketetőzsde-ügyleteket lebonyolítják. A komisár észrevétlenül osont utána. Egyik folyosón Seltzer egy ismeretlenlennel találkozott, akinek a kezében néhány tizezer francia bankót szűrt le.

S ha már itt tartunk, részletezzünk kicsit.

AZ UTCA...

Hihetetlenül zajló forgalom. Autók tömkelege. Idegen autók tömkelege. A pesti autók leg többjét demonstratív jelleggel leállították. A nagy adó miatt. Az idegen autók viszont önzölnének.

Esténként kivilágítják az összes nevezetességeket. Most tervezik, hogy nem lesz állandó kivilágítás, hanem automatakkal oldják meg a dolgot. Lenn az utcákon huszfilléres automaták lesznek. Bárki, aki fényt akar, bedob egy huszfillérest és öt percig élvezheti a gyönyörű látványt.

Sok az utcán a koldus. Sok az elgyötört, éhes alak. Sok hadirokkant, újságárús és bódés. Sok a rendőr. Tömegtelen a villamos.

Apropos villamos! Nem a sokat megénekelt kisszakasz-jegyekről lesz szó. Egészen másról.

Lipót körut. A Vigszínház előtt elegánsan öltözött ur száll fel. Kezében kis kezitáska, amelyet kinn hagy a perironon. Ő maga beül a kocsiba. Egy kopottas ur látja a jelenetet és megszólal:

— Ön bizonyára idegen, mert heül a kocsiba és a táskáját kinn hagyja. Valószínűleg nem tudja, hogy könnyen lába kél a táskának. Jó lesz elővigyázatosabbnak lennie.

Alig fejezi be a mondatot, a kocsivezetőhöz fordulva, megszólal egy másik utas:

— Azonnal állítsa le a kocsit, mert ezt az urat elővezettettem a rendőrségre.

Nem az elegánsat. A kopottast. A kocsivezető végrehajtja az utasítást. Hogyne, mikor egy csendőrszázadostól kapta.

És a kopottast elővezetik a rendőrségre. A csendőrszázados ott eladja, hogy az illető figyelmeltetésével gyalázta a nemzetet.

Pedig a kopottas csak azt tette, amit mindenki más megtett volna. Sőt, amit maga az ország közigazgatási hatósága permanensen tesz. Hiszen hatalmas táblákon hirdetik mindenhol, hogy: — Óvakodjunk a szebtolvajoktól.

Ez az utca.

A SZÁLLODA...

Zsufolva idegenekkel. Főleg angolokkal. Akik tömött pénztárcával jönnek, nappal estélyi ruhákban járnak, borralót nem adnak, autocarokon végigjárák a várost, kis menüt esznek és egy hét múlva hazaturnak. A pénzükből alig hiányzik valami.

A németek többet költenek. És megnezik a Dohány-utcai zsidótemplomot.

Terepszemlét tartanak.

Aztán utánanéznak, hogy hol lehetne kamatoztatni is a pénzt.

De németeket látni még máshol is. A Dunán. Ahol naponta két-három horogkeresztes hajó vonul végig.

Láttam két kinait és több negert. Sőt láttam fapipás skótot is.

Mindezt egy félóra leforgása alatt, a hallban.

A KÁVÉHAZ...

Attól függ, hogy melyik. Hiszen annyi van Pesten. Művész szempontokból a Japán érdekes. Megtalálható benne minden letört író, újságíró, színész, zenész, minden megcsuszott ember.

Ott találkoztam egy huszonhárom éves fiatalemberrel is, aki tizennyolc éves korában autón járt le szatmári rokonához. Duszadag apja volt, elkényeztetett gyermekből vált kellemetlen ficsurra.

Most azt mondja, hogy ott keresi meg kenyerét a kávéházban. Bridzslovag lett. Pedig az egész ellenkezik a világnézetével. Mert időközben járt Dél-amerikában, sőt Délafrikában is. Zár-

A komisár azonnal odalépett és őrizetbe vette Seltzert.

Felvették a Nemzeti Bank rendőrkirendeltségéhez, ahol alaposan vallatásra fogták. Megmotozásakor félmillió lej értékű idegen pénzt találtak nála.

Seltzer eleinte egyetlen szót sem akart vallani.

Lassanként azután megtört és bevallotta, hogy három társa van, akikkel együtt dolgozik és tartja az összeköttetést a külfölddel.

Seltzer elárulta bűntársai nevét is, úgy hogy hétfőn már az egész társaság az ügyészség fogházában lesz.

A kegyeleti futóverseny győztese a MAC

Budapest, október 8

Október hatodikai kegyeleti futóversenyen az első díjat a MAC nyerte meg, amelynek stafétái a kijelölt távolságot 17 perc 35 másodperc alatt futották be. A második a BEAC, a harmadik az MTK lett.

— Meghalt a kihallgatáson. Rómából jelentik: A Vatikán kihallgatási termében pénteken délelőtt hirtelen rosszul lett Caputi Luciano apátplebános. Caputi plebános pár percnél vergődés után meghalt. A halált szív-
szélhűdés okozta.

— 375 négyzetméteres zászló a futurista kiállításán. Rómából jelentik: Rómában október 28-án nyílik meg Marinetti vezetése alatt a futuristák kiállítása. A kiállításán többek között a világ legnagyobb zászlóját, egy 375 négyzetméter nagyságú zászlót — is kiállítják.

hordástól kezdve utcai cukorárusításig, mindent megpróbált. Aztán lassacskán kommunista lett. Sok munkás között egyetlen intellektuel. Vörös lapot szerkesztett. Bonyolult körülmények között megint visszajött Pestre. Itt csak néma szemlélő. Az öccse mást próbált és már egy éve ül.

Ilyen emberek járnak a kávéházakba. Vagy külföldiek. Mert a józan és beosztásos kispolgárnak még kávéházra sem telik.

A BÉR...

Undorító és értelmetlen. Forgó táncparkettekkel, melyen hasravágódnak a jóhiszemű táncosok. Néhány jó számban, hiszen az elbocsátott színészek most mind bárban lépnek fel. Három pengő egy fekete. De feketét csak így szimplán nem is lehet kérni. Mégis zsufolva vannak a bárak.

A SZÍNHÁZAK

már kevésbé. A Vigszínházban élményszerűen kitűnő pszichológiai tanulmányt játszanak: „Lányok az intézetben.” Csak női szereplőkkel. Alig-alig félház gyűl össze esténként. A kabarék, azok mennek. Az „Egy csók és más semmi” is.

A Madame Dubarry, amelyben Alpar Gitta vendég szerepel, szintén egy élmény. A művészről meglátszik, hogy lenn és fenn és oldalt és belül kioperáltak, mert alakja remek. Hangja pedig mindenért kárpótolja az embert.

Különböző színházba is csak külföldiek, a nagyon gazdagok, vagy potyagyegyesek járnak. Mert a kispolgárnak erre nincs pénze.

És ennél fogva meg is halt a kispolgár Pesten. Mert olyan ember, aki eszik, lakik, öltözködik és egy héten egyszer el is mehet valahova, olyan már nincs Pesten. A kispolgárból proli lett. Csak egyelőre még maga sem akar tudomást venni róla.

A konverziós moratóriumot csak a parlament megnyitása után hosszabbíthatják meg

Október 15-ikével megszűnik a moratórium

Bukarest, október 8.

Mint megírtuk, már készülöben van a konverziós törvény módosítása. Mire azonban elkészül, a hitelezők — mint egyik hírforrás jelenti — már abba a számukra kellemes helyzetbe jutnak, hogy követeléseiknek legalább egy részét minden további nélkül végrehajthatják.

Ismeretes, hogy az adósságrendezési törvény 6. szakasza moratóriumot engedélyezett azoknak az adósoknak is, akik az eredeti konverziós törvényből kimaradtak. Más szóval, ez a szakasz a konverziót valószínűsítő általános moratóriummal terjesztette ki (bizonyos fajtájú követelések, mint munkabér, házber, tartásdíj, stb. kivételével) 6 hónapi időre, amely alatt a jelzálogozott városi és falusi birtokokat és házakat nem lehetett elárverezni. Vagyis az eredetileg a kisgazdákra szabott konverzió felül más adóscsoportok, városi háztulajdonosok, nagyobb falusi birtokosok s 6 hónapi határidőt kaptak a hitelezőkkel való kiegyezésre.

Ettől a 6 hónapra megkegyelmeztet csoporttól most — mint a Cuvantul értesül, — megponják a tonabbi haladekot. A hat hónap október 15-én jár le, a moratóriumot nem hosszabbítják meg s az adósság végrehajtása megkezdődhetik. A meghosszabbítás tulajdonképpen formai okokból nem lehetséges. A törvény szerint csupán a képviselőház rendelheti el a további moratóriumot, ez pedig csupán november 15-én ül össze. A

moratóriumot nem lehet meghosszabbítani minisztertanácsi határozattal sem. Tehát még ha feltételezzük is, hogy az érdekeltek a képviselőházi ülészek alatt keresztül tudják vinni a moratórium meghosszabbítását, a hitelezőknek október 15-től kezdve „szabad vadászatuk van az adósok fenti csoportjára.

A lap híreről hivatalos helyen még nem nyilatkoztak.

Ami az adósok fennmaradó részét illeti, akik nem a 6 hónapi fizetési haladékban, hanem a tulajdonképeni konverzióban résztvettek, új törvénytervezet elkészítéséig nem tudni biztosat sorukról.

Az utolsó nap

Az 59060-as számú sorsjegy nyerte az ötmilliót

Lefutott az ötödik osztálysorsjáték is

Bukarest, október 8.

Az állami osztálysorsjáték ötödik osztályának húzása október 6-ikán, pénteken befejeződött. Az utolsó napon a következő számok nyertek:

80 ezer lejt: 54056.
30 ezer lejt: 25889 51820.
25 ezer lejt: 21310 14835.
20 ezer lejt: 78186.
15 ezer lejt: 59035 70154 75756.
12 ezer lejt: 28705 57959 12812 17731 63071 50931.
10 ezer lejt: 29306 59620 29923 45722 5758.
8 ezer lejt: 24997 56648 4798 78732 79949 14823 59084 26345.
7 ezer lejt: 0775 1401 2138 2016 3092 3890

4198 4915 4412 6580 7041 9152 9344 9776 10574
1032 11341 13126 14837 14450 18794 18741
20210 20367 23359 25836 23524 28454 29452
31051 32377 33210 34655 35571 35348 35113
37925 38637 38615 42082 42705 43374 44521
44157 45809 45811 46712 47619 47912 48701
48012 49768 49809 5572 52369 52628 57385
53917 54416 54900 54226 57174 63193 63832
64038 65834 65226 67953 69844 70075 70891
73703 74503 74863 74122 75239 75773 75898
76686 78729 78706 7944 79751.

Kihúztak továbbá nagyszámú 5500 lejes nyereményt.

A PRÉMIUM

Végül pedig kihúzták az 5 millió lejes prémiumot is. A szerencsés szám: 59060.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 let, vastag betűből 8 let. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Dívtos selyemruha, női kabát, férficipő, nadrágok, stb. olcsón eladók. Brassó, Lópiac 28. I. emelet. 13161

Jölménő fodrászüzlet eladó, kedvező feltételek mellett. — Ajánlatokat „Egyszerűség” jellegre a brassói kiadóba. 13173

VESZUNK 6—12.000 literes szesz (benzin) tartányt és hordókat. Transilvania, Odorheiu. 13148

FINOM MELEG GYAPJÚ HARISNYYAKAT, cerna férfizoknikat, gyapjú stucnikat, férfi sportharisnyákat TARTÓS ANYAGBÓL OLCSÓ ÁRON KÖTÖK. Cim: Brassó, Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra. (Volt Hátulsóköbánya) 12937

Egyesült Ipar- és Jelzőlogbank Részvénytársaság betétkönyvet, 47.000 lejes vásárol. Ajánlatokat a brassói kiadóba „Ügynökök kizárva” jellegre. 13199

Keresek megvételre jókárban levő 2½—3 tonnás teherautót. Ajánlatok részletes leírással „Sürgős” jellegre a brassói kiadóba. 13192

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetesként közli.

Állást nyer

Premiernőt, gyakorlattal keresek azonnalra, nőruha szalonomba. Kardosné, Bukarest, Lipsani 7. II. 11041

FEMNYOMÓ munkás azonnalra felvétetik. Metalia, Bukarest, Str. Egalității 22. 11038

Kaucióképes vendéglőst keresek egy elsőrangú üzlethez. Kletter, Kapu-utca 55 szám. II. emelet. 13131

Állandó munkára nagymunkást felveszek, lakással. Csak is elsőrendű munkaerők jelentkezzenek. Végh urisabó-sága Brassó, Kapu-utca 19—25. 13179

GYÓGYSZERDOBOZ gyártásában perfect szakembert belépésre kerestünk. Ajánlatok „Cartonage” jellegre Rudolf Mossehoz, Cluj, küldendők. 13189

Lakás

Kertreányító 2 szoba, konyha azonnalra kiadó. Brassó, Alsófűvény-utca 3. 13183

Bolonya elején, a belvárosi központban modern, kertreányító kétszobás lakás azonnalra kiadó. Bövebbet Mester-utca 7. 13145

CENTRUMBAN MODERN 3 szobás, földszintes lakás azonnalra kiadó. Cim 13193. szám alatt a brassói kiadóban.

2 MÉSZARSZÉK kiadó, betegség miatt. Lukács György, Bodola. 13196

Fényképészeti műteremnek, divatszalonnak alkalmas helyiségek kirakatokkal Kapu-utcában kiadók. Cim 13206 szám alatt a brassói kiadóhivatalban.

Két szoba, konyha, fürdőszoba olcsón kiadó. Brassó, Hosszu-utca 109. 13191

Keresek kétágyas butorított szobát, fürdőszoba használatával, lehetőleg nagyállomás közelében. Cim: Architect Devecseri, Hotel Coroană. 13197

Állást keres

Mosónői, vasalónői, vagy takarítónői állást keresek. Pop Mária, Brassó, Katona kórháztér 125. 13179

Intelligens fiatal asszony jobb családból, kitanult fényképész, kopirozni és retusálni etc., megfelelő állást keres. Ajánlatok „fényképész” jellegre Kappel hirdetésügynökség, Sibiu, Sporegasse 24. 13199

Házasság

HAZASSÁGOT diszkrétan közvetít „Floribus”, Arad, Strada Mărășești 59. (válaszbélyeg). 13188

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélvényelv. virágvélv. stb. Ara színes borítólappal 30 lej.

Jómeneteli bevezetett üzlet Brassó centrumában üzletvezetésre alkalmas

női társat

keres. Cim „Centrum” jelige alatt a kiadóban.

„NOVY”
BRASSÓ, RÓZSATÉR 19.
Telefon 199.

Elektro-technikai szaküzlet.
Rádió és alkatrészek raktára.
Speciális rádió-laboratórium.

Szakszertű munka! Pontos kiszolgálás! Mérsékelt árak!

Szaktudással izléssel, olcsón öltöztet
Kósa Albert urisabó üzlete.
Brassó, Kolosor-u. 25
Tegyen próbarendelést!
KOZPONTI HITELIRODA TAGJA!

Keménygallér tisztítás leszállított

áron drb. Lei 4.50. —

A gallér tűkörtényes és habfehér. Ron gálódás kizárva — SZABÓ-MOSÓDA Brassó, Hosszu utca 32. Flók-üzlet Kút utca 20.

Elegáns őszi kosztümök és tél kabátok a

Margaret-szalokban készülnék

Maramarosch-pa'ota, Piața Libertății No 10

Nálam a kis tanulófiu

sem lehet akárki, mert megválogatom, ki-re bízom a ruhaseprűt is. Ha a kis tanuló nál ilyen pedáns vagyok, elképzelheti, milyen tökéletes kell legyen a magam és személyzetem munkája. Én tényleg elmondhatom, hogy a hölgyek és urak szívesen látogatják borbély- és fodrásztermetemet. Brassóban a Weiss Mihály-utca 3. szám alatt vagyunk. Külön női terem. Borotválás 10 lej, hajvágás 20 lej, manikűr 20 lej, ondulálás 20 lej, fejmosás 10 lej, diákhajvágás 15 lej, gyermekhajvágás 15 lej. Minden hajvágásnál fejmosás ingyen. SZABÓ LAJOS.

GOMBOS URISABÓ-SÁG

BRASSÓ, Kapu-utca 41 szám alatt.
Téli kabátok, felöltők, öltönyök stb. elegáns, szolid kivitelben. Jutányos árban készülnek.

A női hajápolás

terén a legelőkelőbb körökben is elért sikereimet a női fodrász-szalomonban levő gőzörökhullámosítóknak és a „Margareta” ondulólóviznek köszönhetem.

MOLNÁR A.

BRASSÓ, Weiss Mihály-utca 21.

A jövő ágybetétje

a szabadalmazott „ELASTIC”, épen úgy egész életén keresztül szolgálja Önt, mint bármilyen kárpitosmunka, ami az én szakavatott kezem alól kerül ki. Binder A. kárpitos és díszítő, Brassó, Kapu-utca 55

OLCSÓ SZEZONUTÁNI ÁRAK!

Elegáns, komfortos szoba teljes penzióval egy hónapra 3500 lejtől. Elismert izletes jó házikoszt ebéd 25 lei, ebéd-vacsora 45 lei. Szobák penzió nélkül is kaphatók — Kosztot házon kívül is SPRINGER PENZIÓ, Brassó, Nicolae Jorga-u. 2. (az I. emeleten!) Telefon 4—93

Üzletáthelyezés

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközön-séget, hogy szövet- és kézműáru raktáramat áthelyeztem a Kolosor-utca 15. sz. (volt Király Lajos) alatti üzletelhelyiség-be. Üzletemet az eddigi szolid alapon fogom tovább vezetni és mindenkor a legnagyobb előzetkenységgel t. vevőim rendelkezésére fogok állani. Továbbra is szíves pártfogást kér

Sander József

Brassó

DR. TOTIS BÉLA

legújabb könyve:

TÖRVÉNY

ERKÖLCS

ANYASÁG

ÁRAI 45 L E L

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58 szám

Könyvek faiparosok részére!

Benedek: A logarícz. Különös tekintettel a lécz-skála olvasására 150 példával. Lei 24
Betgh, Trigonometria. Több mint 100 gyakorlati példával, különös tekintettel a metszárításra s a konzumszámításra. Lei 11
Bicskei: Síkmértan. Példagyűjtemény 13 kérdésben és 83 ábrával. Lei 12
Bicskei: Testmértan. Példagyűjtemény 13 kérdésben és 60 ábrával. Lei 18
Bicskei: Számítan. Példagyűjtemény 223 kérdésben. Lei 15
Farkas: Algebra, egyszerű elsőfoku egyenletek megoldása. Lei 10
László: A feltaláló útja. A találmány csirájából az általános használatig. Népszerűen megteret. Lei 8
Németh: Az Acs, 115 a szöveg közé nyomtatva ábrával. Lei 84
Raffay: Butormintalapok gyűjteménye. Lei 90
Raffay: Faipari kézikönyv Lei 45
Raffay: Faipari szerkezetek Lei 45
Wagen: Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve Lei 45
Roth Jakab: Iparosok könyvvezetése, fontos tanácsok üzleti ügyekben Lei 45

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu u. 56—58 az udvarban

Felkészítész: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Brassó—Brassó.